

สรุปข่าวประจำวัน ที่ 7-13 ตุลาคม 2569

ข้าวหอมมะลิไทยเจือจกสองด้าน กัมพูชาตีตลาดจีน สหรัฐปั่นข้าวหอม Sallah คู่แข่งใหม่

KEY POINTS

- ข้าวหอมมะลิกัมพูชาใช้กลยุทธ์ราคาที่ถูกกว่าข้าวไทยถึงตันละ 330 ดอลลาร์สหรัฐฯ เพื่อเจาะตลาดจีน ส่งผลให้ยอดส่งออกข้าวหอมมะลิไทยไปจีนลดลงอย่างมาก
- สหรัฐอเมริกาพัฒนาข้าวหอมพันธุ์ใหม่ชื่อ "ซัลลาห์" (Sallah) ที่มีกลิ่นหอมคล้ายข้าวหอมมะลิไทย เพื่อเป็นคู่แข่งในระยะยาว โดยเฉพาะในตลาดสหรัฐฯ ซึ่งเป็นตลาดส่งออกหลัก
- ผลกระทบที่เกิดขึ้นคือยอดส่งออกข้าวหอมมะลิไทยไปจีนช่วง 8 เดือนแรกลดลงเหลือเพียง 16,000 ตัน จากเดิมที่เคยส่งออกได้ปีละหลักแสนตัน

ข้าวหอมมะลิไทยกำลังเผชิญแรงกดดันในการแข่งขันตลาดโลก ทั้งจากข้าวหอมมะลิกัมพูชา “ผกา ลำดวน” ที่ใช้ราคาต่ำกว่าเป็นเครื่องมือแย่งชิงตลาดส่งออก และความเคลื่อนไหวในสหรัฐอเมริกาที่พัฒนาข้าวหอมพันธุ์ใหม่ซัลลาห์ (Sallah) ซึ่งอาจเป็นคู่แข่งในระยะยาวโดยเฉพาะตลาดสหรัฐฯ ที่เป็นตลาดสำคัญของข้าวหอมมะลิไทย

นายชูเกียรติ โอภาสวงศ์ นายกิตติมศักดิ์ สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย เปิดเผยกับ “ฐานเศรษฐกิจ” ว่า ปัจจุบันข้าวหอมมะลิกัมพูชากำลังรุกตลาดจีนอย่างหนัก ส่งผลให้การส่งออกข้าวหอมมะลิไทยไปจีนลดลงอย่างมีนัยสำคัญ โดยช่วง 8 เดือนแรกที่ผ่านมา ไทยส่งออกข้าวหอมมะลิไปจีนเหลือเพียง 16,000 ตัน จากเดิมที่เคยส่งออกได้ปีละหลักแสนตัน

กัมพูชาดัมพ์ราคา ส่วนต่างพุ่ง 330 ดอลลาร์

นายชูเกียรติกล่าวว่า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ข้าวหอมมะลิกัมพูชาทำได้เปรียบมากขึ้น คือส่วนต่างราคาที่กว้างขึ้นอย่างชัดเจน โดยในอดีตข้าวหอมกัมพูชามีราคาต่ำกว่าข้าวหอมมะลิไทยประมาณ 50-70 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน แต่ปัจจุบันราคาข้าวหอมมะลิไทยในตลาดโลกอยู่ที่ประมาณ 1,150 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ขณะที่ข้าวหอมกัมพูชาอยู่ที่ประมาณ 820 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ทำให้ราคาต่างกันราว 330 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน

ความได้เปรียบด้านราคาดังกล่าวทำให้ผู้ซื้อจีนมีแรงจูงใจหันไปซื้อข้าวหอมกัมพูชามากขึ้น เนื่องจากสามารถสร้างส่วนต่างกำไรได้สูงกว่า ส่งผลให้ข้าวหอมมะลิไทยต้องเผชิญการแข่งขันที่หนักขึ้น แม้จะเป็นสินค้าที่มีชื่อเสียงและมีตลาดรองรับมาอย่างยาวนานก็ตาม

นายชูเกียรติอธิบายเพิ่มเติมว่า ในอดีตก่อนการปิดพรมแดนไทย-กัมพูชา มีข้าวเปลือกหอมจากกัมพูชาข้ามเข้ามายังโรงสีไทยปีละประมาณ 400,000-500,000 ตัน เพื่อนำมาสีแปรและผสมกับข้าวหอมไทย เนื่องจากเป็นข้าวที่มีสายพันธุ์ใกล้เคียงกัน แต่เมื่อพรมแดนถูกควบคุมอย่างเข้มงวดภายหลังเกิดความขัดแย้งชายแดน ข้าวกัมพูชาไม่สามารถข้ามมายังไทยได้เหมือนเดิม จึงเกิดปริมาณข้าวสะสมในกัมพูชา และมีแรงกดดันให้ต้องเร่งระบายผลผลิตไปยังตลาดต่างประเทศโดยตรง

สถานการณ์นี้ทำให้การแข่งขันไม่ได้จำกัดอยู่เพียงเรื่องคุณภาพหรือชื่อเสียงของข้าว แต่ราคากลายเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจของผู้ซื้อ โดยเฉพาะตลาดที่ผู้นำเข้าให้ความสำคัญกับต้นทุนและโอกาสในการทำกำไร

ตลาดสหรัฐเสี่ยงถูกข้าวหอมกัมพูชาเจาะเพิ่ม

สำหรับตลาดสหรัฐ นายซูเกียร์ติระบุว่า เป็นตลาดสำคัญของข้าวไทย โดยสหรัฐ นำเข้าข้าวจากไทยรวมประมาณ 800,000 ตันต่อปี ในจำนวนนี้เป็นข้าวหอมมะลิประมาณ 600,000-650,000 ตัน แม้ปัจจุบันข้าวหอมกัมพูชายังเจาะตลาดสหรัฐ ได้ไม่มากนัก แต่มีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นหากผู้ซื้อเริ่มทดลองนำเข้าข้าวหอมกัมพูชาที่มีราคาต่ำกว่า และยอมรับคุณภาพของสินค้าได้

“หากพรมแดนไทย-กัมพูชายังปิดอยู่ และผู้ซื้อในสหรัฐฯ เริ่มทดลองซื้อข้าวหอมกัมพูชาที่ราคาถูกกว่ามากจนยอมรับคุณภาพได้ อาจส่งผลกระทบต่อตลาดข้าวหอมมะลิไทยในอนาคต” นายซูเกียร์ติ กล่าว

ความเสี่ยงดังกล่าวจึงไม่ได้อยู่ที่การสูญเสียคำสั่งซื้อในระยะสั้นเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการที่ผู้ซื้อในตลาดสำคัญอาจมีทางเลือกใหม่ และหันไปกระจายแหล่งนำเข้าเพิ่มขึ้น หากข้าวหอมจากประเทศคู่แข่งสามารถตอบโจทย์ทั้งด้านราคาและคุณภาพได้

ขณะเดียวกัน การแข่งขันในตลาดสหรัฐ ยังมีอีกประเด็นที่ต้องจับตา เมื่อแหล่งข้าวจากผู้นำเข้าข้าวไทยไปจำหน่ายในสหรัฐ เปิดเผยว่า หน่วยงาน Agriculture Research Service (ARS) ภายใต้กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) ร่วมกับ University of Arkansas System Division of Agriculture พัฒนาข้าวกลั่นหอมพันธุ์ใหม่ชื่อ “Sallah” หรือสายพันธุ์ LJ 110 เพื่อรองรับเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในสหรัฐ

สหรัฐปั้น Sallah ข้าวหอมใหม่จ่อเป็นคู่แข่ง

ข้าว Sallah เปิดตัวอย่างเป็นทางการในงาน 2026 Rice Research & Extension Center Field Day เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2026 ที่เมือง Stuttgart รัฐอาร์คันซอ โดยเป็นข้าวที่พัฒนาจากสายพันธุ์ข้าวในรัฐอาร์คันซอ มีอายุเก็บเกี่ยวระดับปานกลาง ให้ผลผลิตในระดับที่เหมาะสมต่อการผลิตเชิงพาณิชย์ เมล็ดเรียวยาวและใส มีสัดส่วนเมล็ดชุ่นต่ำ

แหล่งข่าวระบุว่า จุดเด่นของ Sallah คือกลิ่นหอมที่คล้ายกับข้าวหอมมะลิไทยหรือข้าวบาสมาดิของอินเดีย รวมถึงมีคุณภาพการหุงต้มอยู่ในระดับปานกลาง จึงอาจเป็นทางเลือกใหม่สำหรับเกษตรกรสหรัฐ ที่ต้องการเจาะตลาดข้าวหอม ซึ่งปัจจุบันข้าวหอมมะลิไทยมีบทบาทสำคัญที่ยังเป็นเจ้าตลาดอยู่

อย่างไรก็ตาม ข้าว Sallah ยังไม่ได้เริ่มปลูกเพื่อการค้าในวงกว้าง โดย ARS เตรียมจัดหาเมล็ดพันธุ์ให้เกษตรกรนำไปปลูกในฤดูเพาะปลูกปี 2027 จึงยังต้องติดตามทั้งผลผลิต คุณภาพหลังหุงต้ม การยอมรับของผู้บริโภค และความสามารถในการผลิตเชิงพาณิชย์ ก่อนประเมินว่าจะสามารถแข่งขันกับข้าวหอมมะลิไทยได้มากน้อยเพียงใด

แม้ Sallah ยังอยู่ในช่วงเริ่มต้นของการขยายสู่ภาคการผลิต แต่การพัฒนาพันธุ์ข้าวหอมภายในสหรัฐ สะท้อนความพยายามสร้างทางเลือกให้ตลาดในประเทศ และอาจเพิ่มการแข่งขันในอนาคต หากสามารถผลิตได้ในปริมาณมาก มีคุณภาพสม่ำเสมอ และตอบโจทย์ผู้บริโภคในตลาดข้าวหอม

สำหรับข้าวหอมมะลิไทย ความท้าทายจึงมีทั้งการรับมือกับข้าวหอมกัมพูชาที่กำลังแข่งขันด้านราคาในตลาดส่งออก และการติดตามข้าวหอมพันธุ์ใหม่ที่อาจพัฒนาขึ้นมาเป็นคู่แข่งในตลาดสหรัฐ ในระยะต่อไป โดยเฉพาะเมื่อสหรัฐ เป็นตลาดหลักที่มีความสำคัญต่อรายได้ของผู้ส่งออกไทย โจทย์สำคัญของอุตสาหกรรมข้าวไทยจึงไม่ใช่เพียงการรักษาชื่อเสียงของข้าวหอมมะลิ แต่ยังต้องรักษาความสามารถในการแข่งขันด้านราคาและคุณภาพ ควบคู่กับการติดตามพัฒนาการของคู่แข่งอย่างใกล้ชิด เพื่อรักษาตลาดเดิมและรับมือกับทางเลือกใหม่ที่กำลังเกิดขึ้นในตลาดโลก

ที่มา ฐานเศรษฐกิจ

“ปราโมทย์” ยื่นกรณช่วยชาวนาไร่ละ 1,000 บาท ไม่เกิน 10 ไร่ ดันจ่ายตรงก่อนเดี๋ยวจบ ไม่เอา สูตรซับซ้อน

- นายปราโมทย์ เจริญศิลป์ นายกสมาคมชาวนาฯ ยื่นยันจุดยืนผลักดันมาตรการช่วยเหลือชาวนาผู้ปลูกข้าวในอัตราไร่ละ 1,000 บาท
- กำหนดเพดานการช่วยเหลือไว้ที่ไม่เกิน 10 ไร่ต่อครัวเรือน เพื่อให้เงินกระจายถึงเกษตรกรรายย่อยอย่างทั่วถึง
- ต้องการให้รัฐบาลจ่ายเงินช่วยเหลือเป็นก้อนเดียวโดยตรงเข้าบัญชีเกษตรกร และไม่สนับสนุนแนวทางการชดเชยส่วนต่างราคาที่ซับซ้อน

นายปราโมทย์ เจริญศิลป์ นายกสมาคมชาวนาและเกษตรกรไทย เปิดเผยกับ “ฐานเศรษฐกิจ” ถึงแนวทางช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในปี ปีการผลิต 2569/70 ว่า การพิจารณามาตรการช่วยเหลือมี 2 แนวทาง ได้แก่ การสนับสนุนการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตในอัตราไร่ละ 1,000 บาท และการชดเชยราคาข้าวร้อยละ 50 ของส่วนต่างระหว่างราคาตลาดกับราคาเกณฑ์ประกัน โดยทั้งสองแนวทางกำหนดวงเงินช่วยเหลือครัวเรือนละไม่เกิน 10 ไร่

สำหรับแนวทางแรก คือ โครงการสนับสนุนและเสริมศักยภาพเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2569/70 กำหนดจ่ายเงินช่วยเหลือไร่ละ 1,000 บาท สูงสุดครัวเรือนละ 10,000 บาท มีกลุ่มเป้าหมายเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนประมาณ 4.69 ล้านครัวเรือน ครอบคลุมพื้นที่เพาะปลูกประมาณ 39 ล้านไร่ วงเงิน 37,188.60 ล้านบาท

ส่วนแนวทางที่ 2 คือ โครงการส่งเสริมเสถียรภาพด้านราคาข้าว โดยชดเชยร้อยละ 50 ของส่วนต่าง หากราคาจำหน่ายในตลาดต่ำกว่าเกณฑ์ราคาประกัน ครอบคลุมข้าว 5 กลุ่ม ได้แก่ ข้าวหอมมะลิ ข้าวหอมมะลินอกพื้นที่ ข้าวเจ้า ข้าวปทุมธานี และข้าวเหนียว ใช้ราคาเกณฑ์กลางเฉลี่ยย้อนหลัง 7 วัน โดยอ้างอิงข้อมูลจากกรมการค้าภายในและสมาคมโรงสี ใช้งบ 18,605.80 ล้านบาท

ยันจุดยืนขอเงินช่วยเหลือไร่ละ 1,000 บาท

นายปราโมทย์กล่าวว่า จุดยืนของสมาคมฯ คือ ต้องการให้รัฐจ่ายเงินช่วยเหลือไร่ละ 1,000 บาท ไม่เกิน 10 ไร่ต่อครัวเรือน ไม่จำเป็นต้องขยายเพดานพื้นที่เป็น 20-30 ไร่ เพราะต้องการให้การช่วยเหลือกระจายไปถึงเกษตรกรรายย่อยอย่างแท้จริง ผมยืนยันชัดเจน ถ้าจะช่วยเหลือต้องให้เลยตรง

ในฐานะนายกสมาคมชาวนาและเกษตรกรไทย ได้ทำหน้าที่อย่างเต็มกำลังในการปกป้องสิทธิและเรียกร้องความช่วยเหลือให้แก่เกษตรกรทั่วประเทศ โดยยืนยันว่าการผลักดันมาตรการช่วยเหลือไร่ละ 1,000 บาท ไม่เกิน 10 ไร่ เป็นจุดยืนหลักของสมาคมฯ ในการเจรจาครั้งนี้

สำหรับมาตรการช่วยเหลืออื่นๆ ที่อาจมีเพิ่มเติมในอนาคต ถือเป็นขั้นตอนต่อไปที่ต้องพิจารณาแยกกัน แต่ในส่วนของการช่วยเหลือโดยตรง สมาคมฯ ต้องการให้เกษตรกรได้รับเงินตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดอย่างชัดเจน ไม่ซับซ้อน และมุ่งให้เกิดประโยชน์กับชาวนาให้มากที่สุด อย่างไรก็ตามก็หวังว่าในที่ประชุม นบข. จะเร่งรัดให้มีการประชุมโดยเร็วที่สุด

อนึ่ง เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2569 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับกระทรวงพาณิชย์จัดทำข้อเสนอเพื่อแก้ไขปัญหาราคาข้าวและช่วยเหลือเกษตรกรอย่างยั่งยืน โดยกำหนดทางเลือกไว้ 2 แนวทาง ได้แก่ โครงการสนับสนุนและเสริมศักยภาพเกษตรกรผู้ปลูกข้าว และโครงการส่งเสริมการยกระดับการผลิตข้าวให้ได้มาตรฐาน

แนวทางแรก จ่ายตรงไร่ละ 1,000 บาท ไม่เกิน 10 ไร่

โครงการสนับสนุนและเสริมศักยภาพเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2569/70 กำหนดช่วยเหลือเกษตรกรไร่ละ 1,000 บาท ครัวเรือนละไม่เกิน 10 ไร่ หรือได้รับเงินช่วยเหลือสูงสุด 10,000 บาทต่อครัวเรือน ผู้มีสิทธิต้องขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ปีการผลิต 2569/70 กับกรมส่งเสริมการเกษตร โดยมีเกษตรกรเป้าหมายประมาณ 4.69 ล้านครัวเรือน ครอบคลุมพื้นที่ 39 ล้านไร่

สำหรับการจ่ายเงิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จะโอนเงินช่วยเหลือเข้าบัญชีเงินฝากของเกษตรกรตามหลักเกณฑ์โครงการ โดยเอกสารระบุวงเงินงบประมาณ 38,256.96 ล้านบาท สำหรับงบกลาง และ 39,436.18 ล้านบาท สำหรับงบมาตรา 28 ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2568

แนวทางที่ 2 ชดเชยส่วนต่างราคาข้าว 50%

อีกทางเลือกคือโครงการส่งเสริมการยกระดับการผลิตข้าวให้ได้มาตรฐาน ปีการผลิต 2569/70 โดยช่วยเหลือเกษตรกรที่ขายข้าวได้ในราคาต่ำกว่าราคาประกันอ้างอิงตามชนิดข้าว ครัวเรือนละไม่เกิน 10 ไร่ เกษตรกรต้องขึ้นทะเบียนผู้ปลูกข้าวนาปีกับกรมส่งเสริมการเกษตร และแจ้งชนิดข้าว พื้นที่เพาะปลูก รวมถึงวันที่คาดว่าจะเก็บเกี่ยวให้ชัดเจน เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาจ่ายเงิน ซึ่งเอกสารกำหนดราคาประกันอ้างอิงไว้ 5 ชนิด

- ข้าวหอมมะลิ 16,000 บาทต่อตัน
- ข้าวหอมมะลินอกพื้นที่ 14,500 บาทต่อตัน
- ข้าวเจ้า 9,000 บาทต่อตัน
- ข้าวปทุมธานี 11,000 บาทต่อตัน
- ข้าวเหนียว 12,000 บาทต่อตัน

ส่วนราคากลางจะคำนวณจากราคาเฉลี่ยย้อนหลัง 7 วันทำการ จาก 3 แหล่ง ได้แก่ ราคาข้าวเปลือกของกรมการค้าภายใน ราคาข้าวเปลือกของสมาคมโรงสี และราคาข้าวสารเฉลี่ยของผู้ประกอบการค้าข้าวและสมาคมโรงสี โดยกำหนดชดเชยร้อยละ 50 ของส่วนต่างราคา

การจ่ายเงินจะดำเนินการผ่าน ธ.ก.ส. โดยโอนเข้าบัญชีเกษตรกรโดยตรง หลังประกาศราคากลางแล้ว สำหรับวงเงินโครงการตามเอกสาร แบ่งเป็นกรณีใช้งบมาตรา 28 จำนวน 37,188.60 ล้านบาท หากชดเชยร้อยละ 100 และ 18,605.80 ล้านบาท หากชดเชยร้อยละ 50

ที่มา ฐานเศรษฐกิจ

หอมมะลิต้นฤดูพุง 1.65 หมื่น หวั่น พ.ย.ผลผลิตทะลักลดราคา จี้ ‘จ่านายูงนาง’

KEY POINTS

- ราคาข้าวหอมมะลิใหม่ต้นฤดูพุงสูงถึงตันละ 15,500-16,500 บาท ซึ่งเป็นราคาที่น่าพอใจ
- มีความกังวลว่าผลผลิตข้าวจำนวนมากที่จะออกสู่ตลาดในเดือนพฤศจิกายน อาจกดดันให้ราคาตกต่ำลงเหลือตันละ 10,000-12,000 บาท
- สมาคมโรงสีข้าวฯ เรียกร้องให้รัฐบาลเร่งออกมาตรการ "จ่านายูงนาง" เพื่อเป็นหลักประกันและช่วยพยุงราคาข้าวให้เกษตรกร
- ผู้ส่งออก เล็ง “สุวรรณภูมิ” พันธุ์ข้าวใหม่ผ่าน DNA ตามเกณฑ์หอมมะลิ

ฤดูข้าวหอมมะลิใหม่ เริ่มเดินทางเข้าสู่ตลาดอย่างเป็นทางการ โรงสีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิสำคัญของประเทศ เริ่มได้รับโควตาราคาล่วงหน้าจากบริษัทสมาชิกสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย เพื่อนำไปใช้เป็นฐานคำนวณราคาซื้อขายข้าวเปลือกจากชาวนาในฤดูการผลิตปี 2569/70 สะท้อนทิศทางราคาข้าวต้นฤดู และเป็นสัญญาณสำคัญว่าตลาดกำลังเข้าสู่ช่วงรับผลผลิตใหม่อย่างเต็มตัว

นายวิชัย ศรีนุกุล นายกสมาคมโรงสีข้าวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เปิดเผยกับ “ฐานเศรษฐกิจ” ว่า จากการพิจารณาราคาข้าวสารที่บริษัทส่งออกให้มาเป็นราคารับซื้อข้าวหอมมะลิ ถือเป็นระดับราคาที่สมเหตุสมผลในช่วงต้นฤดู โดยรับซื้อเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 1,700-1,800 บาทต่อหาบ หรือราว 28.33-30 บาทต่อกิโลกรัม เมื่อคำนวณย้อนกลับเป็นราคาข้าวเปลือก ความชื้น 15% อยู่ที่ประมาณ 15,500-16,500 บาทต่อตัน เมื่อคำนวณเป็นข้าวเกี่ยวสดความชื้น 25% ที่ส่วนใหญ่เป็นความชื้นที่ชาวนาขาย ราคาจะอยู่ประมาณ 13,600 บาทต่อตัน

จีเร่ “จ่านำย้งฉาง”

สำหรับสูตรคำนวณ เมื่อข้าวมีความชื้นเกินมาตรฐาน 15% ทุก 1 จุดเปอร์เซ็นต์ จะมีการหักน้ำหนัก 1.5% หรือคิดเป็นเงินประมาณ 240 บาทต่อตันสำหรับข้าวหอมฯ ดังนั้น ข้าวสดความชื้น 25% ซึ่งมีความชื้นเกินมาตรฐาน 10 จุดเปอร์เซ็นต์ จะถูกหักน้ำหนักรวม 15% คิดเป็นมูลค่าประมาณ 2,400 บาทต่อตัน ส่งผลให้ราคาที่ชาวนาได้รับอยู่ที่ประมาณ 13,600 บาทต่อตัน อย่างไรก็ตาม สิ่งที่โรงสีกังวลคือ เมื่อผลผลิตข้าวใหม่ทยอยออกสู่ตลาดจำนวนมากในเดือนพฤศจิกายน อาจเกิดแรงกดดันต่อราคาข้าวเปลือก หากมาตรการดูแลราคาและชะลอการขายของภาครัฐยังไม่ชัดเจนมีโอกาสปรับลดลงมาอยู่ที่ระดับ 10,000-12,000 บาทต่อตันได้

ดังนั้น สมาคมฯ เสนอให้ภาครัฐเร่งออกประกาศหลักเกณฑ์มาตรการชะลอการขายข้าวเปลือก หรือจ่านำย้งฉาง เพื่อสร้างหลักประกันด้านราคาให้เกษตรกร โดยเสนอราคาขั้นต่ำ สำหรับข้าวหอมมะลิที่ 13,000 บาทต่อตัน บวกค่าขึ้นย้งฉางอีก 1,500 บาทต่อตัน รวมเป็น 14,500 บาทต่อตัน ส่วนข้าวเปลือกเจ้าเสนอให้กำหนดราคาขั้นต่ำไว้ที่ประมาณ 6,500-7,000 บาทต่อตัน เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองให้กับเกษตรกรในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดจำนวนมาก เพื่อไม่ให้ต้องเร่งขายข้าวในช่วงที่ราคาตกต่ำ เนื่องจากในระดับนโยบายผ่านคณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) และคณะรัฐมนตรี (ครม.) ได้รับทราบกรอบวงเงินและแผนงานแล้ว จึงต้องการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในช่วงต้นเดือนตุลาคม เพื่อให้โรงสีและเกษตรกรมีเวลาเตรียมตัวก่อนผลผลิตจะออกสู่ตลาดจำนวนมากในเดือนพฤศจิกายน

ทั้งนี้ในการคำนวณย้อนกลับจากราคาข้าวสารส่งออกมาเป็นราคาข้าวเปลือกที่เกษตรกรได้รับ ไม่สามารถดูเฉพาะราคาข้าวสารได้ แต่ต้องนำรายได้จากผลพลอยได้ เช่น ปลายข้าวและรำข้าว มาคำนวณรวมด้วย ดังนั้น สมาคมฯ จึงเรียกร้องให้ภาครัฐพิจารณาและหลีกเลี่ยงการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศที่อาจเข้ามากระทบตลาดปลายข้าวและรำข้าว เพราะหากราคาผลพลอยได้ลดลง ย่อมส่งผลย้อนกลับมายังราคาข้าวเปลือกที่โรงสีสามารถรับซื้อจากเกษตรกรได้ด้วย

ขณะที่นายโชคชัย เศรษฐสุวรรณ อุปนายก ปฏิบัติหน้าที่แทนนายกสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย เปิดเผยว่า การส่งออกข้าวหอมมะลียังดำเนินไปต่อเนื่อง แม้ปริมาณช่วงนี้ยังไม่สูงมาก เนื่องจากตลาดอยู่ระหว่างรอผลผลิตข้าวใหม่ โดยราคาข้าวหอมมะลิใหม่ที่มีการตกลงซื้อขายล่วงหน้าช่วงต้นฤดูอยู่ในระดับสูง ประเมินราคาข้าวเปลือกความชื้น 15% ที่ประมาณ 16,000-17,000 บาทต่อตัน ปัจจัยที่ต้องติดตามคือ ต้นทุนค่าขนส่งและค่าระวางเรือที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะเส้นทางไปสหรัฐฯ ซึ่งอาจทำให้ผู้ซื้อกดราคาข้าวเพื่อชดเชยต้นทุนที่สูงขึ้น ขณะที่เงินบาทอ่อนค่าเป็นปัจจัยบวก ช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของข้าวไทยในตลาดโลก

ขณะเดียวกัน ผู้ส่งออกให้ความสนใจ “ข้าวพันธุ์สุวรรณภูมิ” ซึ่งผ่านการตรวจ DNA ตามมาตรฐานข้าวหอมมะลิ และมีศักยภาพให้ผลผลิตต่อไร่สูง คาดว่าจะช่วยขยายตลาดส่งออกได้ โดยแม้การส่งออกไปอิรักลดลง แต่ไทยสามารถขยายตลาดใหม่ไปตุรกีและซีเรียได้ ทั้งนี้ สมาคมฯ ยังประเมินว่าเป้าหมายส่งออกข้าวไทยปี 2569 ที่ 7 ล้านตัน มีโอกาสบรรลุได้ตามเป้าหมาย

ที่มา ฐานเศรษฐกิจ

น้ำท่วมกระทบข้าวนาปี 1.5 ล้านไร่ เสียหาย 1.2 หมื่นล้าน หวั่นราคาข้าวขึ้น 18%

ศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย ประเมินผลกระทบน้ำท่วมปี 2569 ต่อพื้นที่เพาะปลูกข้าว สร้างความเสียหายต่อผลผลิตข้าวนาปีสูงถึง 12,000 ล้านบาท พื้นที่ปลูกข้าวเสียหาย 1.5 ล้านไร่ คิดเป็น 0.06% ของจีดีพี หวั่นราคาข้าวอาจปรับขึ้น 18%

รายงานข่าวจากศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย ได้ประเมินสถานการณ์น้ำท่วมในปี 2569 ที่เกิดขึ้นในช่วงปลายเดือน ก.ย.ที่ผ่านมา สร้างผลกระทบต่อแหล่งพื้นที่ปลูกข้าวใน 26 จังหวัด โดยเฉพาะผลผลิตข้าวนาปีเกิดขึ้นในช่วงกำลังทยอยเก็บเกี่ยว ซึ่งอาจมีแนวโน้มเสียหายเพิ่มขึ้นจากสถานการณ์ที่ยังไม่ยุติ

โดยยังต้องเฝ้าระวังความเสี่ยงจากฝนตกหนักระลอกใหม่ในช่วงวันที่ 5-7 ต.ค. และ 11-14 ต.ค. รวมถึงมวลน้ำเพิ่มเติมที่จะได้รับอิทธิพลจากมวลน้ำเหนือและน้ำทะเลหนุน รวมถึงการเพิ่มการระบายน้ำจากเขื่อนเจ้าพระยาจะส่งผลให้ระดับน้ำในพื้นที่ลุ่มต่ำ 11 จังหวัดที่เป็นแหล่งปลูกข้าวสำคัญในภาคกลาง เช่น ชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง อยุธยา ลพบุรี สุพรรณบุรี และนครปฐม อาจมีระดับน้ำเพิ่มขึ้นอีกประมาณ 40-70 เซนติเมตร

ทั้งนี้ ศูนย์วิจัยกสิกรรมไทยประเมินความเสียหายของผลผลิตข้าวนาปีจากน้ำท่วมในช่วงวันที่ 25 ก.ย.-14 ต.ค. 2569 ไว้ที่ประมาณ 12,000 ล้านบาท หรือคิดเป็น 0.06% ของจีดีพี โดยคาดว่าพื้นที่ข้าวอาจเสียหายประมาณ 1.5 ล้านไร่ คิดเป็น 2.5% ของพื้นที่ปลูกข้าวนาปีทั้งประเทศ และประมาณ 19% ของพื้นที่ปลูกข้าวนาปีในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา

แต่ระดับความเสียหายต่อพื้นที่น้ำท่วมหลักในเขตภาคกลาง ส่งผลให้ราคาข้าวอาจปรับสูงขึ้นประมาณ 18% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน แม้ว่าพื้นที่ปลูกข้าวนาปีส่วนใหญ่ของประเทศจะอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็น 61% ซึ่งได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมน้อยกว่าภาคกลาง

สำหรับแหล่งปลูกข้าวในหลายจังหวัดที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม โดยตั้งแต่เดือนก.ย. 2569 น้ำท่วมครอบคลุม 26 จังหวัด รวมกรุงเทพฯ ปริมณฑล และหลายจังหวัด มาจากเกิดจากฝนตกต่อเนื่องยาวนานกว่า 30 ชั่วโมง มาจากสภาพอากาศแปรปรวน ทำให้มีปริมาณฝนสะสมสูงกว่าค่าเฉลี่ยปกติในช่วงเดียวกันถึง 4 เท่า ส่งผลต่อพื้นที่ปลูกข้าวหลักบางส่วนให้ได้รับผลกระทบ

โดยหลายจังหวัดที่เป็นแหล่งปลูกข้าวสำคัญในพื้นที่ลุ่มต่ำแถบลุ่มน้ำเจ้าพระยา บางปะกง และแม่กลอง มีปริมาณฝนสะสมสูงสุดอยู่ในเกณฑ์หนักมากและถึงขั้นวิกฤติ เช่น ระยอง 289 มม. ฉะเชิงเทรา 270 มม. กาญจนบุรี 238 มม. อยุธยา 150 มม. พิจิตร 150 มม. และมีค่าเฉลี่ยในลุ่มน้ำเจ้าพระยาสูงถึง 200 มม.

ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

GISTDA เผยน้ำท่วม 45 จังหวัด รวมพื้นที่กว่า 5.12 ล้านไร่ นาข้าวเสียหาย 6.21 แสนไร่

สรุปประเด็นสำคัญ

GISTDA เผยข้อมูลวิเคราะห์จากภาพถ่ายจากดาวเทียม น้ำท่วมขังทั่วประเทศรวม 45 จังหวัด เสียหายแล้วกว่า 5.12 ล้านไร่ ขณะที่นาข้าวได้รับผลกระทบ 6.2 แสนไร่ สะท้อนวิกฤตอุทกภัยในพื้นที่ภาคกลางและอีกหลายภูมิภาคของประเทศไทย

วันที่ 7 ต.ค.2569 เพจเฟซบุ๊ก GISTDA สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) เปิดเผยข้อมูลวิเคราะห์จากภาพถ่ายจากดาวเทียม ช่วงวันที่ 28 ก.ย.-4 ต.ค.2569 จากการประเมินพบพื้นที่น้ำท่วมขังทั่วประเทศรวม 45 จังหวัด เสียหายแล้วกว่า 5.12 ล้านไร่ โดยเฉพาะ "ภาคกลาง" มีพื้นที่น้ำท่วมขัง 22 จังหวัด รวมกว่า 4.09 ล้านไร่ ส่งผลกระทบโดยตรงต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนกว่า 1.58 ล้านคน และกว่า 21,800 ครัวเรือน

ในขณะที่พื้นที่เกษตรกรรม โดยเฉพาะนาข้าวในภาคกลางมีน้ำท่วมขัง 21 จังหวัด คิดเป็นพื้นที่ปลูกข้าวที่ได้รับผลกระทบรวมทั้งสิ้น 621,590 ไร่ จากความหลากหลายในแต่ละช่วงวัย ดังนี้

- ต้นข้าวในระยะกล้า 77,420 ไร่
- ระยะแตกกอ 177,160 ไร่
- ระยะออกรวง อีก 167,220 ไร่
- ระยะรอเก็บเกี่ยว 199,790 ไร่ที่กำลังเผชิญความเสี่ยงเสียหายทั้งหมด

โดยจังหวัดที่ได้รับผลกระทบเรื่องข้าวมากที่สุด คือ นครสวรรค์ ตามด้วย พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี และพิจิตร เป็นต้น

เทคโนโลยีจากดาวเทียมและภูมิสารสนเทศ ช่วยให้เห็นภาพรวมของพื้นที่เกิดเหตุ ประเมินความเสียหายทางภาคการเกษตรและที่อยู่อาศัย ทั้งนี้ GISTDA ยังคงเกาะติดและวางแผนรับสัญญาณดาวเทียมเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง พร้อมสนับสนุนข้อมูลให้กับหน่วยงานที่รับผิดชอบได้นำไปวางแผนรับมือบริหารความเสี่ยง และกระจายความช่วยเหลือไปยังผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็วและตรงจุดต่อไป

ที่มา Thai PBS

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) รายงานภาวะตลาดและการค้าข้าวของโลก ประจำเดือนตุลาคม 2569

ภาพรวมปีการตลาด 2569/70

คาดการณ์ผลผลิตข้าวโลกปรับลดลงเมื่อเทียบกับเดือนก่อน โดยมีสาเหตุจากการปรับลดประมาณการผลผลิตของฟิลิปปินส์ ปากีสถาน และรัสเซีย ส่วนการบริโภคข้าวโลกมีการปรับประมาณการเล็กน้อยในเดือนนี้ โดยปรับลดลงในภูมิภาคเอเชียและแอฟริกา ขณะที่ปริมาณการค้าข้าวโลกปรับลดลงในเดือนนี้ โดยมีสาเหตุหลักจากการปรับลดประมาณการส่งออกข้าวของอินเดีย

ภาพรวมปีการตลาด 2568/69

คาดการณ์ผลผลิตข้าวโลกปรับลดลงเล็กน้อยในเดือนนี้ โดยมีสาเหตุหลักจากการปรับลดประมาณการผลผลิตของญี่ปุ่น ส่วนปริมาณการค้าโลกมีการปรับลดประมาณการลงในเดือนนี้ ส่งผลให้ไม่สามารถทำสถิติสูงสุดเป็นประวัติการณ์ได้อีกต่อไป เนื่องจากการส่งออกข้าวของอินเดียอ่อนตัวลงท่ามกลางราคาที่ปรับสูงขึ้น ขณะที่คาดการณ์ปริมาณสต็อกข้าวโลกปรับเพิ่มขึ้น โดยมีสาเหตุจากการปรับเพิ่มประมาณการสต็อกข้าวของอินเดียและญี่ปุ่น ตามข้อมูลประมาณการสต็อกข้าวของรัฐบาลทั้งสองประเทศ

สถานการณ์ราคาส่งออกข้าวในตลาดโลก

นับตั้งแต่รายงานประมาณการอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรโลก (WASDE) ฉบับเดือนกันยายน ราคาส่งออกข้าวเสนอขายของประเทศผู้ส่งออกในซีกโลกตะวันตกปรับตัวสูงขึ้น ขณะที่ราคาของประเทศผู้ส่งออกหลักในเอเชียปรับลดลง ยกเว้นอินเดีย

ราคาข้าวเสนอขายของสหรัฐฯ เพิ่มขึ้น 51 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน มาอยู่ที่ 639 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เนื่องจากปริมาณข้าวที่มีจำหน่ายตึงตัวขึ้นและมียอดขายล่วงหน้าไปยังตลาดต่างประเทศในระดับสูงในช่วงต้นฤดูกลั่น ขณะที่ราคาข้าวเสนอขายของอูรุกวัยเพิ่มขึ้น 39 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน มาอยู่ที่ 591 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน จากยอดขายในปริมาณมากและค่าเงินเปโซอูรุกวัยที่แข็งค่าขึ้น

ในทางกลับกัน ราคาข้าวเสนอขายของไทยลดลง 24 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน มาอยู่ที่ 466 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เนื่องจากยอดขายไปยังตลาดหลักอ่อนตัวลง ขณะที่ราคาข้าวเสนอขายของเวียดนามลดลง 8 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน มาอยู่ที่ 415 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน สะท้อนถึงอุปสงค์ที่อ่อนตัวลง โดยเฉพาะจากฟิลิปปินส์ ซึ่งเป็นตลาดส่งออกข้าวรายใหญ่ที่สุดของเวียดนาม

ราคาข้าวเสนอขายของปากีสถานลดลง 17 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน มาอยู่ที่ 396 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ภายหลังการเก็บเกี่ยวข้าวฤดูใหม่ ส่วนราคาข้าวเสนอขายของอินเดียยังคงปรับตัวสูงขึ้น โดยเพิ่มขึ้น 10 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน มาอยู่ที่ 384 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เนื่องจากปริมาณข้าวที่มีจำหน่ายอย่างจำกัด

ที่มา USDA

USDA เผยแพร่รายงาน “Grain: World Markets and Trade” ฉบับล่าสุด

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (United States Department of Agriculture: USDA) เผยแพร่รายงาน *Grain: World Markets and Trade* ประจำเดือนตุลาคม 2569 โดยมีสาระสำคัญดังนี้

แนวโน้มการผลิตและการค้าข้าวโลก

รายงานประจำเดือนตุลาคม 2569 ของ USDA ได้ปรับลดประมาณการการผลิตและการค้าข้าวโลก โดยประเด็นสำคัญคือการคาดการณ์ว่าการส่งออกข้าวของอินเดียจะลดลง

สำหรับปีการตลาด 2569/70 คาดการณ์ว่าผลผลิตข้าวโลกจะลดลงจากประมาณการของเดือนก่อนหน้า เนื่องจากการปรับลดประมาณการผลผลิตของฟิลิปปินส์ ปากีสถาน และรัสเซีย ขณะที่ประมาณการการบริโภคข้าวโลกปรับลดลงเล็กน้อยจากการลดลงของการบริโภคในเอเชียและแอฟริกา ส่วนปริมาณการค้าข้าวโลกคาดว่าจะลดลง โดยมีสาเหตุหลักจากการคาดการณ์ว่าการส่งออกข้าวของอินเดียจะลดลง

สำหรับปีการตลาด 2568/69 USDA ปรับลดประมาณการผลผลิตข้าวโลกลงเล็กน้อย โดยมีสาเหตุหลักจากการปรับลดประมาณการผลผลิตของญี่ปุ่น นอกจากนี้ ยังปรับลดประมาณการการค้าข้าวโลก โดยคาดว่าปริมาณ

การค้าจะไม่ทำสถิติสูงสุดเป็นประวัติการณ์อีกต่อไป เนื่องจากราคาข้าวที่ปรับตัวสูงขึ้นส่งผลให้การส่งออกข้าวของอินเดียลดลง อย่างไรก็ตาม คาดการณ์ว่าปริมาณสต็อกข้าวปลายปีของโลกจะเพิ่มขึ้น โดยได้รับแรงสนับสนุนจากการปรับเพิ่มปริมาณการสต็อกข้าวของอินเดียและญี่ปุ่น

การส่งออกข้าวของอินเดียยังคงเผชิญแรงกดดัน

USDA ปรับลดปริมาณการส่งออกข้าวของอินเดียทั้งในปี 2569 และ 2570 โดยปริมาณการส่งออกในปี 2569 ลดลง 1 ล้านตัน จาก 24 ล้านตัน เหลือ 23 ล้านตัน เนื่องจากราคาข้าวที่สูงขึ้นและปริมาณข้าวที่มีสำหรับส่งออกลดลง

สำหรับปี 2570 USDA ปรับลดปริมาณการส่งออกข้าวของอินเดียลงอีก 1 ล้านตัน จาก 25 ล้านตัน เหลือ 24 ล้านตัน เนื่องจากการส่งออกข้าวหักและข้าวขาวลดลง

การปรับลดปริมาณการดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ปริมาณข้าวที่อินเดียมีพร้อมสำหรับการส่งออกเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดทิศทางการค้าข้าวโลก โดยราคาข้าวอินเดียที่ปรับตัวสูงขึ้นและปริมาณข้าวที่มีจำหน่ายเพื่อการส่งออกลดลง กำลังส่งผลต่อแนวโน้มการส่งออกข้าวในตลาดระหว่างประเทศ

ราคาข้าวในตลาดโลกเคลื่อนไหวแตกต่างกัน

ตามรายงานของ USDA ราคาส่งออกข้าวของประเทศผู้ส่งออกรายสำคัญมีทิศทางแตกต่างกันในช่วงเดือนกันยายนถึงตุลาคม 2569 โดยราคาข้าวสหรัฐฯ เพิ่มขึ้น 51 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน มาอยู่ที่ 639 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน จากภาวะอุปทานที่ตึงตัวและยอดขายส่งออกในช่วงต้นฤดูกาลที่แข็งแกร่ง

ราคาข้าวอูรุกวัยเพิ่มขึ้น 39 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน มาอยู่ที่ 591 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน โดยได้รับแรงหนุนจากยอดขายจำนวนมากและค่าเงินที่แข็งค่าขึ้น

ในทางตรงกันข้าม ราคาข้าวไทยลดลง 24 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน มาอยู่ที่ 466 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ท่ามกลางยอดขายที่อ่อนแอในตลาดสำคัญ ขณะที่ราคาข้าวเวียดนามลดลง 8 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน มาอยู่ที่ 415 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน สะท้อนถึงอุปสงค์ที่อ่อนตัวลง โดยเฉพาะจากฟิลิปปินส์ ซึ่งเป็นตลาดส่งออกข้าวรายใหญ่ที่สุดของเวียดนาม

ราคาข้าวปากีสถานลดลง 17 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน มาอยู่ที่ 396 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน หลังผลผลิตข้าวฤดูใหม่เริ่มออกสู่ตลาด ส่วนราคาข้าวอินเดียเพิ่มขึ้น 10 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน มาอยู่ที่ 384 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน สะท้อนถึงปริมาณข้าวที่มีจำหน่ายอย่างจำกัด

ความต้องการนำเข้าข้าวลดลงในบางตลาด

USDA ปรับลดปริมาณการนำเข้าข้าวของหลายประเทศ โดยสำหรับปี 2569 ได้ปรับลดปริมาณการนำเข้าข้าวของบังกลาเทศลง 500,000 ตัน เหลือ 1 ล้านตัน และของจีนลง 300,000 ตัน เหลือ 4 ล้านตัน เนื่องจากระดับปริมาณการซื้อที่ลดลง

ส่วนอินโดนีเซียมีการปรับลดปริมาณการนำเข้าข้าวลง 100,000 ตัน เหลือ 400,000 ตัน เนื่องจากอัตราภาษีนำเข้าที่อยู่ในระดับสูงยังคงเป็นข้อจำกัดต่อการนำเข้า อย่างไรก็ตาม มีการปรับเพิ่มปริมาณการนำเข้าข้าวของกานาขึ้น 150,000 ตัน เป็น 1.05 ล้านตัน โดยได้รับแรงสนับสนุนจากการนำเข้าข้าวเวียดนามในปริมาณมาก

สำหรับปี 2570 USDA ปรับลดปริมาณการนำเข้าข้าวของจีนลง 500,000 ตัน เหลือ 3.5 ล้านตัน เนื่องจากราคาส่งออกข้าวหักที่เพิ่มสูงขึ้นส่งผลให้ความต้องการซื้อลดลง ขณะที่ปริมาณการนำเข้าข้าวของ

บังกลาเทศลดลง 200,000 ตัน เหลือ 1.5 ล้านตัน เนื่องจากคาดว่าปริมาณข้าวภายในประเทศที่มีอยู่อย่างเพียงพอ จะช่วยลดความจำเป็นในการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศ

แนวโน้มตลาด

รายงานประจำเดือนตุลาคมสะท้อนให้เห็นว่าตลาดข้าวโลกมีทิศทางที่แตกต่างกัน โดยปริมาณข้าวส่งออกของอินเดียที่ลดลงและราคาข้าวอินเดียที่สูงขึ้นเป็นปัจจัยสนับสนุนราคาส่งออกของอินเดีย ขณะที่อุปสงค์ที่อ่อนตัวลงกดดันราคาข้าวไทย เวียดนาม และปากีสถาน ส่วนภาวะอุปทานข้าวสหรัฐฯ ที่ตึงตัวส่งผลให้ราคาข้าวสหรัฐฯ ปรับตัวสูงขึ้น

ในระยะต่อไป ปริมาณข้าวที่มีพร้อมสำหรับการส่งออก ความต้องการนำเข้าของประเทศคู่ค้า และความสามารถในการแข่งขันด้านราคาของประเทศผู้ส่งออกรายสำคัญ จะยังคงเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อทิศทางการค้าข้าวระหว่างประเทศ

ที่มา Oryza.com

น้ำท่วมในไทยกระทบการขนส่งข้าวและการเพาะปลูกฤดูถัดไป หนุนราคาข้าวระยะสั้น

เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2569 Platts ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งของ S&P Global Energy รายงานโดยอ้างอิงแหล่งข่าวจากผู้มีส่วนรวมในตลาดว่า สถานการณ์น้ำท่วมเป็นวงกว้างในประเทศไทยกำลังส่งผลกระทบต่อกระบวนการขนส่งข้าวและระบบโลจิสติกส์ ตลอดจนทำให้การเพาะปลูกข้าวนาปีฤดูถัดไปล่าช้าลง

สถานการณ์น้ำท่วมกำลังเพิ่มความเสี่ยงต่อห่วงโซ่อุปทานข้าวในระยะสั้นอย่างชัดเจนมากขึ้น ระดับน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาที่เพิ่มสูงขึ้นส่งผลกระทบต่อกระบวนการขนส่งสินค้าทางเรือบارجและการขนถ่ายสินค้า อีกทั้งอาจทำให้การเพาะปลูกและการเจริญเติบโตของข้าวนาปีรอบเดือนพฤศจิกายนล่าช้าลง ด้วยเหตุนี้ ความกังวลเกี่ยวกับอุปทานและปัญหาด้านโลจิสติกส์จึงอาจเป็นปัจจัยสนับสนุนราคาข้าวในระยะสั้นมากขึ้น

ตามข้อมูลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของไทย ซึ่งสื่อหลายสำนักนำไปรายงาน ณ วันที่ 2 ตุลาคม 2569 น้ำท่วมส่งผลกระทบต่อพื้นที่เพาะปลูกใน 42 จังหวัด รวมกว่า 1.64 ล้านไร่ (263,068 เฮกตาร์) โดยเป็นพื้นที่ปลูกข้าวประมาณ 1.32 ล้านไร่ (210,887 เฮกตาร์) อย่างไรก็ตาม พื้นที่เสียหายที่ได้รับการยืนยันอย่างเป็นทางการจนถึงขณะนี้ยังมีจำนวนต่ำกว่าตัวเลขดังกล่าวอย่างมาก จึงยังไม่สามารถระบุผลกระทบที่แท้จริงต่อผลผลิตข้าวได้อย่างชัดเจน

นายอนุรักษ ศิริสถิตย์ หัวหน้าฝ่ายธุรกิจ บริษัท เอเชีย โกลเด้น ไรซ์ จำกัด (Asia Golden Rice Co., Ltd.) กล่าวว่า เรายังคงติดตามสถานการณ์เพื่อประเมินว่าน้ำท่วมจะส่งผลกระทบเป็นวงกว้างมากขึ้นหรือไม่ ในขณะนี้ น้ำท่วมกำลังทำให้การเพาะปลูกข้าวฤดูถัดไปล่าช้า ซึ่งมีกำหนดเริ่มต้นหลังการเก็บเกี่ยวในเดือนกันยายน เกษตรกรในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจะต้องรอจนกว่าระดับน้ำจะกลับสู่ภาวะปกติก่อนจึงจะเริ่มเพาะปลูกได้ นอกจากนี้ ฝนยังเป็นอุปสรรคต่อการขนถ่ายสินค้าและการขนส่งทางเรือบارجระหว่างโรงงานกับท่าเรือด้วย

นายอนุรักษกล่าวเพิ่มเติมว่า ระดับน้ำในแม่น้ำที่เพิ่มสูงขึ้นกำลังสร้างความยากลำบากให้แก่การขนส่งทางน้ำ อย่างไรก็ตาม ผลกระทบต่อการขนส่งสินค้าด้วยตู้คอนเทนเนอร์ยังมีจำกัด เนื่องจากปริมาณคำสั่งซื้ออยู่ในระดับต่ำอยู่แล้ว จากค่าระวางเรือที่เพิ่มขึ้นและความต้องการจากฟิลิปปินส์ที่ลดลง

ผู้ส่งออกข้าวอีกรายหนึ่งซึ่งตั้งอยู่ในกรุงเทพฯ กล่าวว่า ผลกระทบจากน้ำท่วมต่อการส่งมอบสินค้ามีความแตกต่างกันไปตามพื้นที่ โดยการขนส่งสินค้าของบริษัทไปยังท่าเรือเกาะสีชังยังไม่ได้รับผลกระทบ อย่างไรก็ตาม

โรงสีที่พึ่งพาเส้นทางขนส่งหลักผ่านแม่น้ำเจ้าพระยากำลังเผชิญความยากลำบาก เนื่องจากน้ำทะเลหนุนสูงเป็นอุปสรรคต่อการขนส่งสินค้า ผู้ส่งออกรายดังกล่าวระบุว่า จำเป็นต้องติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่องในช่วงสัปดาห์ถัดไป

ผลกระทบโดยตรงจากน้ำท่วมต่ออุตสาหกรรมข้าวในขณะนี้ปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนในด้านโลจิสติกส์มากกว่าความเสียหายต่อผลผลิตข้าวที่ได้รับการยืนยันแล้ว

ระดับน้ำในแม่น้ำที่เพิ่มสูงขึ้นกำลังสร้างปัญหาให้แก่โรงสีข้าวบางแห่งในการขนส่งสินค้าไปยังท่าเรือ โดยเฉพาะพื้นที่ตามแนวแม่น้ำเจ้าพระยา ขณะเดียวกัน ความต้องการซื้อข้าวจากฟิลิปปินส์ที่ยังอ่อนแอและค่าขนส่งทางเรือที่อยู่ในระดับสูงยังคงเป็นข้อจำกัดต่อการขนส่งสินค้าด้วยตู้คอนเทนเนอร์

ผู้ส่งออกข้าวอีกรายหนึ่งในกรุงเทพฯ กล่าวว่า ข้อจำกัดในการเดินเรือและการดำเนินงานของท่าเรือเพิ่มแรงกดดันด้านโลจิสติกส์ ขณะที่ความไม่แน่นอนเกี่ยวกับผลผลิตข้าวฤดูเดือนพฤศจิกายนอาจเป็นปัจจัยสนับสนุนราคา

ผู้ส่งออกรายดังกล่าวให้ความเห็นว่า ขณะนี้ การขนถ่ายสินค้ากำลังประสบปัญหาเนื่องจากขาดแคลนแรงงาน และมีเรือจำนวนมากที่ยังขนถ่ายสินค้าไม่แล้วเสร็จตกค้างอยู่ ขณะเดียวกัน เรือใหม่จำนวนมากยังคงเดินทางเข้ามายังท่าเรืออย่างต่อเนื่อง สำหรับด้านอุปทาน เราจำเป็นต้องติดตามผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อผลผลิตข้าวฤดูเดือนพฤศจิกายน ราคาข้าวอาจปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องมากขึ้นในช่วงหลายสัปดาห์ข้างหน้า

Platts รายงานว่า เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2569 ราคาส่งออกข้าวขาวไทย 5% ส่งมอบตามเงื่อนไข FOB (Free On Board) อยู่ที่ตันละ 460 ดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นตันละ 4 ดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเทียบกับวันก่อนหน้า

ด้าน CERA ซึ่งเป็นหน่วยงานในเครือ S&P Global Energy คาดการณ์ว่า ผลผลิตข้าวของไทยในปีการเพาะปลูก 2569/70 (มกราคม-ธันวาคม) จะอยู่ที่ 19.9 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 3.9 เมื่อเทียบกับปีการเพาะปลูกก่อนหน้า ขณะที่กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) คาดการณ์ผลผลิตข้าวของสหรัฐฯ ในปีการเพาะปลูก 2569/70 อยู่ที่ 20.3 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 2 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

ที่มา S&P Global Energy

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

เวียดนาม

ในสัปดาห์ที่ผ่านมา ข้าวขาวเวียดนาม 5% เสนอขายอยู่ที่ตันละ 420-430 ดอลลาร์สหรัฐ โดยราคาไม่เปลี่ยนแปลงจากสัปดาห์ก่อนหน้า

ผู้ค้าข้าวรายหนึ่งในนครโฮจิมินห์กล่าวว่า กิจกรรมการซื้อขายค่อนข้างซบเซา เนื่องจากฟิลิปปินส์ยังไม่มีคำสั่งซื้อข้าวเข้ามา ขณะที่ลูกค้าชาวจีนยังไม่ได้กลับมาทำการค้าหลังจากหยุดยาวหนึ่งสัปดาห์ พร้อมระบุเพิ่มเติมว่า ผู้ซื้อจากแอฟริกายังคงมีความเคลื่อนไหวในการซื้อขายอย่างต่อเนื่อง

ข้อมูลจากภาครัฐระบุว่า การส่งออกข้าวของเวียดนามในเดือนกันยายนลดลงร้อยละ 9.3 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ขณะที่ภาพรวมการส่งออกข้าวในช่วง 9 เดือนแรกของปีลดลงร้อยละ 5.4 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2558

ทั้งนี้ ตามข้อมูลของกรมศุลกากรเวียดนาม การส่งออกข้าวของเวียดนามในเดือนกันยายน 2569 อยู่ที่ 433,778 ตัน มูลค่า 223.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลง 19.5% ในด้านปริมาณ และ 20.2% ในด้านมูลค่า เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า และในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2569 เวียดนามส่งออกข้าวรวม 6.36 ล้านตัน มูลค่าเกือบ 3.06 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลง 6.7% ในด้านปริมาณ และ 12.3% ในด้านมูลค่า เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

สมาคมอาหารเวียดนาม (the Vietnam Food Association; VFA) รายงานว่า เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2569 ราคาส่งออกข้าวของเวียดนามค่อนข้างทรงตัว โดยราคาข้าวหอม (Vietnamese fragrant rice) พันธุ์ DT8 ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 440-445 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เท่ากับระดับ 440-445 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เมื่อสัปดาห์ก่อน ขณะที่ข้าวหอม Jasmine ราคาอยู่ที่ 515-519 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เทียบกับระดับ 515-519 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เมื่อสัปดาห์ก่อน และปลายข้าวหอม (100% broken fragrant rice) ราคาอยู่ที่ 371-375 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เท่ากับระดับ 371-375 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เมื่อสัปดาห์ก่อน

ส่วนข้าวขาว 5% (5% broken rice) ราคาอยู่ที่ 420-424 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เทียบกับ 420-424 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เมื่อสัปดาห์ก่อน

สมาคมอาหารเวียดนาม (VFA) รายงานว่า ในช่วงระหว่างวันที่ 1-5 ตุลาคม 2569 มีเรือสินค้าเข้าเทียบท่าที่ท่าเรือโฮจิมินห์ (Ho Chi Minh Port) เพื่อบรรทุกข้าวรวม 1 ลำ โดยมีปริมาณข้าวทุกชนิดที่มีกำหนดส่งออกรวมประมาณ 3,500 ตัน ทั้งนี้ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 26 กันยายน - 5 ตุลาคม 2569 มีการขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือจำนวนรวม 64,500 ตัน โดยมีปลายทางไปยังประเทศในแถบแอฟริกาจำนวน 50,000 ตัน ประเทศมาเลเซีย 3,500 ตัน และประเทศฟิลิปปินส์ 11,000 ตัน

สำนักข่าว Báo Thanh niên รายงานว่า ข้าวพันธุ์ Ong Cua ST25 ของเวียดนาม คราวอันดับสองในการประกวดข้าวที่ดีที่สุดในโลกประจำปี 2026 ซึ่งตกย่ำตำแหน่งอันแข็งแกร่งของข้าวพันธุ์นี้ตลอดเกือบ 10 ปีที่ผ่านมา

เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2569 ณ การประชุมข้าวโลกปี 2026 ที่กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ ผู้จัดงานได้ประกาศผลการแข่งขัน "ข้าวที่ดีที่สุดในโลก ปี 2026" อย่างเป็นทางการ โดยเมียนมาได้รับรางวัลชนะเลิศ เวียดนามได้ข้าวพันธุ์ Ong Cua ST25 เป็นอันดับสอง ฟิลิปปินส์ได้อันดับสาม และอินโดนีเซียกับไทยได้อันดับสี่ร่วมกัน

คณะกรรมการตัดสินซึ่งประกอบด้วยเชฟและผู้เชี่ยวชาญระดับนานาชาติ ได้ประเมินตัวอย่างข้าวอย่างเข้มงวดตั้งแต่ข้าวสารจนถึงข้าวสุก โดยพิจารณาจากเกณฑ์ต่างๆ เช่น ความสม่ำเสมอ ความยาวของเมล็ดข้าว กลิ่นหอม เนื้อสัมผัส และความหวานตามธรรมชาติ

ที่น่าสนใจคือ ลักษณะเฉพาะของการแข่งขันนี้คือการใช้ตัวอย่างข้าวที่เก็บเกี่ยวจากปีการเพาะปลูกนั้นๆ โดยเฉพาะ ดังนั้น ข้อเท็จจริงที่ว่าข้าวพันธุ์ Ong Cua ST25 ได้รับการจัดอันดับให้เป็นหนึ่งในพันธุ์ข้าวชั้นนำของโลกอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2017 จนถึงปัจจุบัน แสดงให้เห็นถึงคุณภาพที่สม่ำเสมอและยั่งยืนของข้าวพันธุ์ ST ในแต่ละฤดูกาลเก็บเกี่ยว

ก่อนหน้านี้ ข้าวตรา Ong Cua ST25 เคยครองอันดับหนึ่งของโลกถึงสามครั้งในปี 2019, 2023 และ 2025 รวมถึงติดอันดับ 3 ในปี 2017 ด้วยข้าวพันธุ์ ST24 ซึ่งข้าวองแก้ว (Ong Cua Rice) เป็นแบรนด์ข้าว ST25 ที่ผลิตโดยบริษัทเอกชนโฮ กวาง ตรี (Ho Quang Tri Private Enterprise หรือ Soc Trang) ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับชื่อของวิศวกรโฮ กวาง กั๋ว ผู้ได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาของข้าวพันธุ์ ST25

ความสำเร็จของข้าวพันธุ์ Ong Cua ST25 เป็นผลมาจากการวิจัยและพัฒนาพันธุ์มากกว่า 30 ปี โดยวิศวกรและวิบุรุษแรงงาน โฮ กวาง กัว และทีมงานของเขา ซึ่งเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับรูปแบบการทำนาข้าวและเลี้ยงกุ้งอย่างยั่งยืนของเกษตรกรในเขตสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง

ปัจจุบันข้าวตรานี้ได้รับการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าในตลาดสำคัญหลายแห่ง เช่น เวียดนาม สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร สหภาพยุโรป ออสเตรเลีย จีน และฮ่องกง และได้ส่งออกอย่างเป็นทางการผ่านช่องทางการจัดจำหน่ายอย่างเป็นทางการในสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย และแคนาดา

สำนักข่าว Chinhphu.vn รายงานว่า อุตสาหกรรมข้าวของเวียดนามกำลังเผชิญกับความจำเป็นเร่งด่วนในการปรับโครงสร้าง โดยมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพ การเพิ่มมูลค่า และการพัฒนาอย่างยั่งยืน ภาคเกษตรกรรมไม่ได้มุ่งแข่งขันเพื่อเพิ่มปริมาณการผลิตอีกต่อไป แต่กำลังทุ่มเทความพยายามในการแก้ไขข้อจำกัดด้านกฎระเบียบและสินเชื่อ ขยายตลาดระดับบน และส่งเสริมการพัฒนาแบรนด์ข้าวแห่งชาติ

เมื่อย้อนดูพัฒนาการของอุตสาหกรรมข้าว นับตั้งแต่เวียดนามกลับเข้าสู่ตลาดส่งออกในปี 2532 ข้าวได้ยืนยันสถานะของการเป็นสินค้าเกษตรสำคัญของประเทศอย่างต่อเนื่อง อุตสาหกรรมข้าวสามารถสร้างสถิติใหม่ด้านการส่งออกมาโดยตลอด โดยมีปริมาณส่งออกเกิน 2 ล้านตันในปี 2538 เกิน 5 ล้านตันในปี 2548 และเกิน 8 ล้านตันในปี 2566 ก่อนทำสถิติสูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ 9 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่า 5,670 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2567

เมื่อเข้าสู่ปี 2568 แม้จะเผชิญความท้าทายจากการที่ฟิลิปปินส์ระงับการนำเข้าข้าวเป็นการชั่วคราวในช่วง 4 เดือนสุดท้ายของปี ส่งผลให้เวียดนามส่งออกข้าวได้ 8.06 ล้านตัน มูลค่า 4,100 ล้านดอลลาร์สหรัฐ แต่เวียดนามก็ยังแข่งขันประเทศไทยขึ้นเป็นผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่อันดับ 2 ของโลก

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันโอกาสในการเพิ่มปริมาณการส่งออกมีจำกัด นายเล แ่ง ตุง (Le Thanh Tung) รองประธานสมาคมอุตสาหกรรมข้าวเวียดนาม (Vietnam Rice Industry Association: VIETRISA) วิเคราะห์สถานการณ์อุปสงค์และอุปทานว่า การผลิตข้าวในพื้นที่สามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 95 ของการส่งออกข้าวทั้งหมดของประเทศ ทรงตัวอยู่ที่ประมาณ 24 ล้านตันต่อปี เมื่อจัดสรรผลผลิตเพื่อรองรับความต้องการบริโภคภายในประเทศแล้ว ปริมาณข้าวสูงสุดที่สามารถส่งออกได้มีเพียงประมาณ 7 ล้านตันเท่านั้น

นายเล แ่ง ตุง กล่าวเพิ่มเติมว่า ปริมาณการส่งออกที่สูงกว่าระดับดังกล่าวในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ส่วนหนึ่งมาจากข้าวนำเข้าที่นำไปใช้แปรรูปเป็นนึ่งเส้น ขนม อาหารสัตว์ ตลอดจนผลิตภัณฑ์เบียร์และสุรา อย่างไรก็ตาม การพึ่งพาข้าวนำเข้าเพื่อเพิ่มปริมาณการส่งออกไม่ใช่แนวทางที่ยั่งยืนสำหรับอุตสาหกรรมโดยรวม ผู้ประกอบการจำเป็นต้องสร้างสมดุลกับการผลิตข้าวภายในประเทศ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างสอดคล้องและยั่งยืนในระยะยาว

ดังนั้น แรงขับเคลื่อนสำคัญของอุตสาหกรรมข้าวในปี 2569 จึงอยู่ที่การปรับเปลี่ยนโครงสร้างชนิดพันธุ์ข้าวอย่างมีนัยสำคัญ ข้อมูลจากสมาคมอาหารเวียดนาม (Vietnam Food Association: VFA) ระบุว่า ปัจจุบันข้าวหอมและข้าวคุณภาพสูงมีสัดส่วนเกือบร้อยละ 68 ของการส่งออกทั้งหมด โดยข้าวพันธุ์สำคัญ เช่น Dai Thom 8 และ OM18 มีปริมาณส่งออกรวม 3.921 ล้านตัน คิดเป็นเกือบร้อยละ 49 ของการส่งออกทั้งหมด

ในทางตรงกันข้าม การส่งออกข้าวขาวทั่วไป เช่น IR50404, OM380 และ CL555 ลดลงอย่างมาก โดยปัจจุบันมีสัดส่วนเพียงกว่าร้อยละ 19 ของการส่งออกทั้งหมด

จากการให้ความสำคัญกับการยกระดับคุณภาพ คาดว่าราคาส่งออกข้าวเฉลี่ยของเวียดนามในปี 2568 จะอยู่ที่เกือบ 509 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ซึ่งยังคงสูงกว่าราคาเฉลี่ยในตลาดโลก

ที่สำคัญ ข้าวประมาณ 70,000 ตันภายใต้โครงการพัฒนาพื้นที่ปลูกข้าวคุณภาพสูงขนาด 1 ล้านเฮกตาร์ ได้รับฉลาก “ข้าวเวียดนามสีเขียวปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำ” (Green Vietnamese Rice with Low Emissions) อย่างเป็นทางการแล้ว นายเล แ่ง ตุง เน้นย้ำว่า ฉลากข้าวปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำไม่เพียงช่วยให้ข้าวเวียดนามเป็นไปตามมาตรฐานใหม่ที่เข้มงวดของตลาดต่างประเทศ แต่ยังเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อเพิ่มมูลค่าข้าวเวียดนามให้สอดคล้องกับแนวโน้มการพัฒนาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

เมื่อเร็วๆ นี้ กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าเวียดนามได้ออกหนังสือเวียนเลขที่ 65/2026/TT-BCT ซึ่งกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับระเบียบการประกอบธุรกิจส่งออกข้าวและกลไกการจัดสรรโควตาสำหรับสัญญาซื้อขายแบบรวมศูนย์ หนังสือเวียนดังกล่าวจัดทำกรอบกฎหมายที่โปร่งใส โดยให้ความสำคัญกับการจัดสรรโควตาแก่ผู้ประกอบการที่มีความน่าเชื่อถือและมีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อกำหนดด้านขีดความสามารถ พร้อมทั้งวางพื้นฐานสำหรับกลไกประเมินความน่าเชื่อถือของผู้ประกอบการในอนาคต

นายเหงียน หว่าง เทียบ (Nguyen Hoang Hiep) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสิ่งแวดล้อมเวียดนาม เน้นย้ำว่า เป้าหมายการส่งออกข้าวประมาณ 8 ล้านตันในปี 2569 มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผล แม้ว่าตลาดยังคงมีความผันผวนอยู่บ้าง แต่กระทรวงฯ คาดว่าสภาพแวดล้อมทางการค้าในช่วงครึ่งหลังของปีจะมีเสถียรภาพมากขึ้น โดยราคาข้าวส่งออกยังคงอยู่ในระดับสูง ซึ่งจะช่วยให้ทั้งผู้ประกอบการส่งออกและเกษตรกรผู้ปลูกข้าวได้รับผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่เหมาะสม

ควบคู่ไปกับการปรับปรุงกระบวนการผลิต การขยายตลาดและการเข้าถึงระบบค้าปลีกระหว่างประเทศโดยตรงมากขึ้นกำลังสร้างโอกาสใหม่ให้แก่การส่งออกข้าวเวียดนาม

ในช่วงกลางเดือนสิงหาคม ข้าว ST25 ซึ่งจัดจำหน่ายโดยบริษัท Mova Plus ได้เริ่มวางจำหน่ายอย่างเป็นทางการในซูเปอร์มาร์เก็ต Selgros ประเทศเยอรมนี ผ่านโครงการ Vietnam Week ซึ่งจัดขึ้นในกรุงเบอร์ลิน

นายเหงียน ตึก แ่ง (Nguyen Dac Thanh) เอกอัครราชทูตเวียดนามประจำสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี กล่าวถึงเหตุการณ์ดังกล่าวว่า การจัดจำหน่ายข้าว ST25 ผ่านเครือข่าย Selgros อย่างเป็นทางการมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการนำสินค้าเกษตรคุณภาพสูงของเวียดนามไปสู่ผู้บริโภคชาวเยอรมันโดยตรง นี่เป็นก้าวที่เป็นรูปธรรมในการปรับทิศทางจากการส่งออกที่เน้นปริมาณเป็นหลัก ไปสู่การให้ความสำคัญกับคุณภาพ การสร้างแบรนด์ และการเชื่อมโยงโดยตรงกับช่องทางจัดจำหน่ายในยุโรป

ในมุมมองของผู้จัดจำหน่าย นายมาริโอ เบร์เกอร์ (Mario Berger) ผู้อำนวยการ Selgros Berlin Lichtenberg กล่าวว่า ผู้บริโภคชาวเยอรมันมีความนิยมสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์อาหารจากเวียดนามเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และแสดงความคาดหวังที่จะขยายความร่วมมือเพิ่มเติม

ขณะเดียวกัน นายลัม เหียน ฮวา (Lam Hien Hoa) ผู้อำนวยการฝ่ายขายทั่วโลกของ Mova Plus กล่าวว่า การได้เป็นผู้จัดจำหน่ายอย่างเป็นทางการให้แก่ Selgros สร้างโอกาสสำคัญให้ผู้บริโภคในต่างประเทศได้สัมผัสผลิตภัณฑ์ข้าวคุณภาพสูงของเวียดนามโดยตรง

ไม่เพียงแต่ในยุโรปเท่านั้น ข้าวเวียดนามยังคงแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการแข่งขันในตลาดเอเชียด้วยเช่นกัน ในการประมูลภายใต้โควตาภาษีศุลกากร (Tariff Rate Quota: TRQ) ครั้งที่ 7 ของปี 2569 ซึ่งจัดโดยองค์การส่งเสริมการค้าเกษตรและประมงแห่งเกาหลี (Korea Agro-Fisheries & Food Trade Corporation: KAFTC) เวียดนามชนะการประมูลข้าวหักเม็ลล์ยาวจำนวน 10,000 ตัน ในราคาประมาณ 436 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการเติบโตในปี 2569 อุตสาหกรรมข้าวกำลังมุ่งแก้ไขอุปสรรคที่เกิดจากกระบวนการผลิตและการดำเนินธุรกิจ ในการประชุมส่งเสริมการส่งออกสินค้าเกษตร ป่าไม้ และประมง เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม นายโด ฮา นัม (Do Ha Nam) ประธาน VFA ได้เสนอแนวทางแก้ไขสำคัญหลายประการ

ในด้านตลาด นายโด ฮา นัม วิเคราะห์ว่า ปัจจุบันฟิลิปปินส์เป็นตลาดข้าวรายใหญ่ที่สุดของเวียดนาม โดยมีการนำเข้าข้าวจากเวียดนามประมาณ 2.5 ล้านตันในช่วง 7 เดือนแรกของปี 2016 อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงนโยบายบริหารจัดการการนำเข้าของฟิลิปปินส์กำลังสร้างความยากลำบากอย่างมากให้แก่ผู้ประกอบการ VFA เสนอให้กระทรวงเกษตรและสิ่งแวดล้อมเร่งส่งเสริมกลไกการหารือระหว่างสองประเทศ ทั้งในระดับกระทรวงและระดับสมาคม เพื่อแก้ไขอุปสรรคโดยเร็ว และมุ่งสู่ความร่วมมือในระยะยาว

นอกจากนี้ นายโด ฮา นัม ยังเน้นย้ำเป็นพิเศษถึงความสำคัญของการสร้างแบรนด์ข้าวแห่งชาติ โดยกล่าวว่า เวียดนามมีข้าวพันธุ์ที่ดีที่สุดในบางพันธุ์ของโลก เช่น ST25 และ Jasmine แต่ราคาส่งออกที่ได้รับจริงยังไม่สอดคล้องกับคุณภาพ ขณะที่ข้าวหอมมะลิไทย (Hom Mali) มีราคาประมาณ 1,000 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน แต่ข้าว ST25 ที่ส่งออกไปยังบางตลาดมีราคาเพียงประมาณ 700 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน หากเราสามารถสร้างแบรนด์ข้าวแห่งชาติที่แข็งแกร่งได้สำเร็จ มูลค่าการส่งออกและรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวจะเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

นอกจากนี้ ผู้แทน VFA ยังเสนอแนะให้รัฐบาล กระทรวง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งสรุปนโยบายสินเชื่อแก้ไขข้อจำกัดด้านเงินทุนหมุนเวียนของผู้ประกอบการที่รับซื้อและเก็บสำรองข้าว ปรับปรุงระเบียบเกี่ยวกับเอกสารการชำระเงินโดยตรงกับเกษตรกร และเร่งรัดกระบวนการคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารกระแสเงินสดของผู้ประกอบการส่งออก

ที่มา *Oryza.com*

เมียนมา

สำนักข่าว News.AZ รายงานโดยอ้างข้อมูลจากสหพันธ์ข้าวเมียนมา (Myanmar Rice Federation: MRF) ว่า เมียนมาส่งออกข้าวและข้าวหักในช่วง 6 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2569/70 (เมษายน-กันยายน 2569) ปริมาณ 971,662 ตัน สร้างรายได้ประมาณ 338 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยปริมาณการส่งออกในช่วงเดือนเมษายน-กันยายน 2569 ลดลงจาก 1.206 ล้านตัน ที่ส่งออกในช่วงเดียวกันของปีงบประมาณ 2568/69 ซึ่งสร้างรายได้จากการส่งออกประมาณ 408 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ในปีงบประมาณ 2568/69 เมียนมาส่งออกข้าวและข้าวหักมากกว่า 2.7 ล้านตัน สร้างรายได้ประมาณ 861 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สำหรับปีงบประมาณปัจจุบัน เมียนมาตั้งเป้าหมายการส่งออกไว้ที่ 3 ล้านตัน โดยคาดว่าจะส่งออกผ่านเส้นทางทางทะเล 1.8 ล้านตัน และผ่านการค้าชายแดน 1.2 ล้านตัน

ฟิลิปปินส์ยังคงเป็นตลาดสำคัญสำหรับข้าวเมียนมา โดยเฉพาะในเดือนสิงหาคมเพียงเดือนเดียว เมียนมาส่งออกข้าวไปยังฟิลิปปินส์มากกว่า 106,500 ตัน

อย่างไรก็ตาม ภาคข้าวของเมียนมายังคงเผชิญกับความท้าทายหลายด้าน ทั้งปัญหาน้ำท่วม ความไม่ต่อเนื่องของการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้ง ต้นทุนปัจจัยการผลิตที่อยู่ในระดับสูง รวมถึงต้นทุนเชื้อเพลิง และการขนส่งที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อผลผลิต การแปรรูป และความสามารถในการแข่งขันด้านการส่งออก

แม้จะเผชิญข้อจำกัดดังกล่าว เมียนมายังคงพยายามเพิ่มการส่งออกข้าวและขยายการเข้าถึงตลาดต่างประเทศ เพื่อเดินหน้าไปสู่เป้าหมายการส่งออกข้าว 3 ล้านตัน ในปีงบประมาณ 2569/70

ขณะที่สำนักข่าว S&P Global รายงานว่าตามข้อมูลของนายอู เย มิน อ่อง (U Ye Min Aung) ประธานสหพันธ์ข้าวเมียนมา (Myanmar Rice Federation) เมียนมาวางแผนเพิ่มการส่งออกข้าวเป็น 3 ล้านตันในปีงบประมาณ 2569/70 จาก 2.7 ล้านตันในปีก่อนหน้า โดยหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่ขับเคลื่อนการเติบโตคือความต้องการข้าวจากฟิลิปปินส์ที่เพิ่มขึ้นอย่างมาก

ในช่วงเดือนเมษายน-กันยายน เมียนมาส่งออกข้าวไปยังฟิลิปปินส์แล้ว 455,100 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 330 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ปริมาณดังกล่าวสูงกว่าปริมาณการส่งออกตามปกติในรอบหนึ่งปีไปยังตลาดนี้มากกว่าสองเท่า ในระยะปานกลาง เมียนมาตั้งเป้าขยายส่วนแบ่งให้ได้ร้อยละ 10-20 ของปริมาณนำเข้าข้าวทั้งหมดของฟิลิปปินส์ ซึ่งอยู่ที่ประมาณ 4-5 ล้านตันต่อปี

ผลการเก็บเกี่ยวข้าวนาปีในระยะแรกยังช่วยสนับสนุนแนวโน้มการส่งออก โดยขณะนี้ผลผลิตต่อพื้นที่และผลผลิตการผลิตรายอยู่ในระดับสูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อน คาดว่าข้าวนาปี ซึ่งมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 80 ของผลผลิตข้าวทั้งหมดของเมียนมา จะเข้าสู่ช่วงเก็บเกี่ยวสูงสุดตั้งแต่ปลายเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคม

อย่างไรก็ตาม ความเสี่ยงอาจเพิ่มขึ้นในช่วงฤดูปลูกข้าวฤดูร้อนระหว่างเดือนมกราคม-เมษายน เนื่องจากมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดปรากฏการณ์เอลนีโญที่รุนแรง เมียนมาได้เริ่มเตรียมรับมือกับความเป็นไปได้อันจะเกิดการขาดแคลนน้ำแล้ว โดยขยายการใช้เครื่องสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ ระบบกักเก็บน้ำ อ่างเก็บน้ำประจำหมู่บ้าน และเขื่อนขนาดเล็ก นอกจากนี้ ประเทศยังได้รับการสอบถามจากผู้นำเข้าที่ต้องการสะสมสต็อกข้าวสำรองท่ามกลางความกังวลเกี่ยวกับสภาพอากาศ

เมียนมามีแผนทยอยลดการส่งออกข้าวหัก และนำข้าวส่วนนี้ไปใช้ในการแปรรูปภายในประเทศเพิ่มขึ้นเพื่อผลิตอาหารสัตว์ กัญโคส เส้นก๋วยเตี๋ยว แป้ง และผลิตภัณฑ์อื่นๆ โดยยุทธศาสตร์ระยะยาวมุ่งเน้นการเพิ่มการส่งออกข้าวที่มีคุณภาพและมูลค่าสูงขึ้น รวมถึงข้าวหอมเกรดพรีเมียมและข้าวขาวคุณภาพสูง

ที่มา *Oryza.com*

ฟิลิปปินส์

ตามรายงานของสำนักข่าว Business Mirror อ้างถึงข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติฟิลิปปินส์ (Philippine Statistics Authority: PSA) ระบุว่า สต็อกข้าวของฟิลิปปินส์ ณ วันที่ 1 กันยายน 2569 อยู่ที่ 1.91 ล้านตัน ลดลง 8% จาก 2.07 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากปริมาณสำรองข้าวขององค์การอาหารแห่งชาติ (National Food Authority: NFA) ลดลง PSA ระบุว่า สต็อกข้าวในเดือนกันยายนยังลดลง 12.4% เมื่อเทียบกับ 2.18 ล้านตัน ในเดือนสิงหาคม

จากสต็อกข้าวทั้งหมด 42.8% หรือ 816,440 ตัน อยู่ในมือของผู้ประกอบการค้า ขณะที่ 42.2% หรือประมาณ 803,690 ตัน เป็นสต็อกที่เก็บอยู่ในครัวเรือน PSA ระบุเพิ่มเติมว่า ปริมาณข้าวในคลังของ NFA ณ วันที่ 1 กันยายน 2569 อยู่ที่ 286,580 ตัน คิดเป็น 15% ของสต็อกข้าวทั้งหมดในเดือนดังกล่าว

ตามข้อมูลของ PSA สต็อกข้าวในคลัง NFA ลดลง 36.1% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ขณะที่สต็อกข้าวในครัวเรือนลดลง 0.6% ส่วนสต็อกข้าวเชิงพาณิชย์เพิ่มขึ้น 0.1% เมื่อเทียบกับปีก่อน PSA ระบุว่า เมื่อเทียบกับระดับสต็อกข้าวในเดือนสิงหาคม 2569 สต็อกข้าวเชิงพาณิชย์ลดลง 21.0% สต็อกในคลัง NFA ลดลง 6.6% และสต็อกในครัวเรือนลดลง 3.8%

ขณะเดียวกัน กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ (Department of Agriculture: DA) เปิดเผยว่า จะขอให้ผู้ประกอบการค้าข้าวปรับปริมาณการนำเข้าในช่วงเริ่มต้นฤดูเก็บเกี่ยว เพื่อช่วยรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือกในช่วงดังกล่าว ความเคลื่อนไหวดังกล่าวมีขึ้นหลังจากฟรานซิสโก ตีอู พี. ลอเรล จูเนียร์ (Francisco Tiu P. Laurel Jr.) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร กล่าวว่า ราคาข้าวอาจผันผวนเมื่อเกษตรกรเริ่มเก็บเกี่ยวผลผลิต

ข้อมูลติดตามราคาของ DA ระบุว่า ราคาข้าวเปลือกสดต่ำสุดอยู่ที่ 16.50 เปโซต่อกิโลกรัม ขณะที่ราคาสูงสุดอยู่ที่ 20 เปโซต่อกิโลกรัม โดยนายลอเรลกล่าวว่า โดยรวมแล้ว ราคาข้าวยังคงมีเสถียรภาพ ดังนั้นจึงไม่มีเหตุผลที่จะจำกัดการนำเข้า

ในปีที่ผ่านมา ประธานาธิบดีเฟอร์ดินานด์ มาร์กอส จูเนียร์ (Ferdinand Marcos Jr.) อนุมัติการระงับการนำเข้าข้าวเป็นการชั่วคราวตามข้อเสนอของ DA ท่ามกลางราคาข้าวเปลือกที่ปรับตัวลดลงอย่างมาก โดยในช่วงหนึ่งราคาลดลงเหลือเพียง 8 เปโซต่อกิโลกรัม

DA ต้องการรักษาเสถียรภาพราคาข้าว และได้สั่งการให้หน่วยงานในสังกัดอย่าง NFA ใช้งบประมาณที่มีอยู่เพื่อเดินทางรับซื้อข้าวจากเกษตรกรต่อไป ซึ่งจะช่วยให้ NFA สามารถเติมเต็มสต็อกข้าวสำรองที่ปัจจุบันมีอยู่เพียงประมาณ 40% ของความจุ ขณะที่ฟิลิปปินส์เตรียมรับมือกับปรากฏการณ์เอลนีโญที่มีแนวโน้มรุนแรง

รัฐมนตรีลอเรลกล่าวว่า รัฐบาลฟิลิปปินส์มีเสบียงอาหารเพียงพอในขณะนี้ โดยพิจารณาจากปริมาณสำรองอาหารของประเทศ ซึ่งยังอยู่ในระดับเพียงพอ แม้ DA จะรายงานความเสียหายจากภัยแล้งที่เกี่ยวข้องกับเอลนีโญแล้วเป็นมูลค่า 6.8 พันล้านเปโซ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรระบุว่า ปัจจุบันฟิลิปปินส์มีข้าวสำรองเพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศเป็นเวลา 75 วัน ขณะที่ข้าวโพดมีสำรองเพียงพอสำหรับ 90 วัน ไก่ 125 วัน และเนื้อหมู 170 วัน เขากล่าวว่า หากสามารถรักษาระดับปริมาณสำรองนี้ได้ ก็ไม่มีเหตุผลที่จะต้องตื่นตระหนกเกี่ยวกับปริมาณอาหาร

ล่าสุด ประธานาธิบดีเฟอร์ดินานด์ มาร์กอส จูเนียร์ ได้ประชุมร่วมกับผู้บริหารจากกระทรวงสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานอุตุนิยมวิทยา ธรณีฟิสิกส์ และดาราศาสตร์แห่งฟิลิปปินส์ (Philippine Atmospheric, Geophysical and Astronomical Services Administration: PAGASA) และสำนักงานป้องกันภัยพลเรือน (Office of Civil Defense: OCD) ที่ทำเนียบมาลากันยัง เพื่อรับทราบความคืบหน้าเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของรัฐบาลในการรับมือกับเอลนีโญ

OCD รายงานว่า มีเมืองและเทศบาลจำนวน 106 แห่ง รวมถึงจังหวัดอิซาเบลา (Isabela) คากายัน (Cagayan) กามารีนัส นอร์เต (Camarines Norte) ดินากัต ไอล์แลนด์ส (Dinagat Islands) และอากูซาน เดล ซัวร์ (Agusan del Sur) ประกาศสถานการณ์ภัยพิบัติแล้ว เนื่องจากผลกระทบจากเอลนีโญ

ด้าน PAGASA ระบุว่า ปรากฏการณ์สภาพอากาศดังกล่าวคาดว่าจะทวีความรุนแรงขึ้นต่อเนื่องจนถึงเดือนธันวาคม และจะยืดเยื้อไปจนถึงช่วงครึ่งแรกของปีหน้า

สำนักอุตสาหกรรมพืช (Bureau of Plant Industry : BPI) รายงานว่า ในปี 2569 (ข้อมูล ณ วันที่ 24 กันยายน 2569) ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าว 3,984,900.37 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 3,954 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 21.5% เมื่อเทียบกับ 3,280,135 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 3,717 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568 ดังนี้

- เดือนมกราคม 2569 มีการนำเข้าจำนวน 381,367.51 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 251 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 36.2% เมื่อเทียบกับ 279,940.69 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 425 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568

- เดือนกุมภาพันธ์ 2569 มีการนำเข้าจำนวน 442,866.49 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 419 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 63.5% เมื่อเทียบกับ 270,796.22 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 382 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนมีนาคม 2569 มีการนำเข้าจำนวน 477,608.93 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 453 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 30.1% เมื่อเทียบกับ 367,117.72 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 505 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนเมษายน 2569 มีการนำเข้าจำนวน 412,227.51 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 426 ใบ) ลดลงประมาณ 18.0% เมื่อเทียบกับ 502,723.65 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 632 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนพฤษภาคม 2569 มีการนำเข้าจำนวน 597,529.03 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 493 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 17.7% เมื่อเทียบกับ 598,049.03 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 573 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนมิถุนายน 2569 มีการนำเข้าจำนวน 477,758.53 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 431 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 32.4% เมื่อเทียบกับ 360,870.43 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 424 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนกรกฎาคม 2569 มีการนำเข้าจำนวน 556,299.24 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 546 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 93.2% เมื่อเทียบกับ 287,935.12 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 304 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนสิงหาคม 2569 มีการนำเข้าจำนวน 373,832.55 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 546 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 0.7% เมื่อเทียบกับ 371,131.23 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 262 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนกันยายน 2569 (ข้อมูล ณ วันที่ 24 กันยายน 2569) มีการนำเข้าจำนวน 264,890.60 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 389 ใบ) ลดลงประมาณ 20.1% เมื่อเทียบกับ 331,606.10 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 210 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568

ข้อมูล ณ วันที่ 24 กันยายน 2569 ฟิลิปปีนส่งนำเข้าจากประเทศเวียดนามมากที่สุดจำนวนประมาณ 2,722,123.92 ตัน (สัดส่วน 68.3% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ตามด้วยไทยจำนวน 517,528.21 ตัน (สัดส่วน 13.0%) เมียนมาจำนวน 400,359.85 ตัน (สัดส่วน 10.0%) ปากีสถาน 200,899.68 ตัน (สัดส่วน 5.0%) กัมพูชา 120,108.0 ตัน (สัดส่วน 3.0%) อินเดีย 23,426.28 ตัน (สัดส่วน 0.6%) เกาหลีใต้ 400 ตัน ญี่ปุ่น 48 ตัน และอิตาลี 6.44 ตัน

สำนักอุตสาหกรรมพืช (BPI) รายงานว่า การออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phyto-sanitary Import Clearance; SPSIC) ในปี 2569 (ข้อมูล ณ วันที่ 23 กันยายน 2569) มีจำนวนรวม 7,304 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 6,442,215.355 ตัน ดังนี้

- เดือนมกราคม 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 453 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 484,060.907 ตัน

- เดือนกุมภาพันธ์ 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 489 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 497,179.984 ตัน
- เดือนมีนาคม 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 495 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 463,090.162 ตัน
- เดือนเมษายน 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 677 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 811,740.63 ตัน
- เดือนพฤษภาคม 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 665 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 865,526.76 ตัน
- เดือนมิถุนายน 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 1,173 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 922,846.571 ตัน
- เดือนกรกฎาคม 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 1,290 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 950,692.49 ตัน
- เดือนสิงหาคม 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 944 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 706,151.500 ตัน
- เดือนกันยายน 2569 (ข้อมูล ณ วันที่ 23 กันยายน 2569) มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 1,118 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 740,926.351 ตัน

สำนักข่าว The Philippine Star รายงานว่า ฟิลิปปินส์เตรียมนำเข้าข้าวจากแหล่งจัดหารายใหม่ หลังผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอุตสาหกรรมข้าวเห็นพ้องที่จะจัดซื้อข้าวที่ปลูกในสหรัฐฯ ตั้งแต่ปีหน้าเป็นต้นไป

ทั้งนี้ กลุ่มขบวนการรวมตัวของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอุตสาหกรรมข้าวฟิลิปปินส์ (Philippine Rice Industry Stakeholders Movement: PRISM) และสมาคมข้าวแห่งสหรัฐอเมริกา (The USA Rice Federation (USA Rice)) ได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding: MOU) โดยกำหนดให้สมาชิก PRISM จัดซื้อข้าวจากสหรัฐฯ ทั้งในรูปแบบบรรจุกระสอบและข้าวเทกอง ปริมาณ 100,000 ตัน ในปี 2570

ในทางเทคนิค ฟิลิปปินส์ไม่ได้รับการนำเข้าข้าวจากสหรัฐฯ อย่างเป็นทางการ แต่ที่ผ่านมาอาศัยประเทศเพื่อนบ้าน เช่น เวียดนามและไทย เป็นแหล่งจัดหาข้าวที่มีราคาถูกกว่า ข้อตกลงครั้งนี้จะเป็นครั้งแรกที่ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวจากสหรัฐฯ ในปริมาณมาก

ทั้งสององค์กรระบุว่า มีความตั้งใจที่จะประสานความร่วมมือกับสมาชิกของแต่ละองค์กร รวมถึงรัฐบาลของทั้งสองประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกให้การค้าข้าวดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและเป็นไปตามกำหนดเวลา โดยกลุ่มผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมข้าวระบุว่า ข้อตกลงดังกล่าวมีศักยภาพที่จะช่วยให้ฟิลิปปินส์บริหารจัดการความต้องการข้าวของประเทศได้

Peter Bachmann ประธานและประธานเจ้าหน้าที่บริหารของ USA Rice กล่าวว่า ข้าวมีบทบาทสำคัญทางประวัติศาสตร์ในความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐฯ กับฟิลิปปินส์ ดังนั้น ผมจึงยินดีที่ได้ลงนามในข้อตกลงฉบับนี้ ซึ่งเป็นการยอมรับความสัมพันธ์ในอดีตและผลักดันอุตสาหกรรมของทั้งสองประเทศให้ก้าวหน้าต่อไป เขากล่าวเพิ่มเติมว่า ข้อตกลงนี้อาจเปิดโอกาสให้ผู้ซื้อชาวฟิลิปปินส์พิจารณาแหล่งจัดหาข้าวอีกแห่งหนึ่ง เพื่อใช้ประกอบการบริหารจัดการปริมาณสำรองข้าวของประเทศ

Bachmann กล่าวเสริมว่า ข้อตกลงนี้อาจช่วยให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวและโรงสีข้าวของสหรัฐฯ กลับมาเข้าถึงตลาดสำคัญแห่งนี้ได้อีกครั้ง ในช่วงเวลาที่เรากำลังต้องการตลาดที่มีศักยภาพอย่างเร่งด่วน

ด้าน Rowena Del Rosario-Sadicon ผู้ประสานงานหลักของ PRISM กล่าวว่า อุตสาหกรรมข้าวของทั้งสองประเทศต่างมีโอกาสได้รับประโยชน์จากความร่วมมือที่ดำเนินต่อไป

ทั้งนี้ สหรัฐฯ เป็นหนึ่งในผู้จัดหาข้าวรายสำคัญให้แก่ฟิลิปปินส์ในช่วงปี 2540–2550 โดยส่วนใหญ่เป็นการดำเนินงานร่วมกับสำนักงานอาหารแห่งชาติฟิลิปปินส์ (National Food Authority: NFA) ในช่วงที่หน่วยงานดังกล่าวยังได้รับอนุญาตให้นำเข้าข้าว นอกจากนี้ ผู้ส่งออกข้าวของสหรัฐฯ ยังเคยจัดส่งข้าวให้แก่ฟิลิปปินส์ในช่วงทศวรรษ 1960 ถึงทศวรรษ 1980

Raul Montemayor ผู้จัดการระดับชาติของสหพันธ์เกษตรกรเสรี (Federation of Free Farmers) กล่าวว่า การขยายการค้าข้าวระหว่างฟิลิปปินส์กับสหรัฐฯ จะขึ้นอยู่กับคุณภาพและราคาข้าวของสหรัฐฯ เมื่อเปรียบเทียบกับข้าวจากแหล่งทางเลือกอื่น เช่น เวียดนามและไทย

ข้อมูลของรัฐบาลระบุว่า ฟิลิปปินส์ไม่ได้มีการนำเข้าข้าวจากสหรัฐฯ นับตั้งแต่กฎหมายการยกเลิกการควบคุมการนำเข้าข้าวและการจัดเก็บภาษีศุลกากรข้าว (Rice Tariffication Law: RTL) มีผลบังคับใช้ในปี 2562 อย่างไรก็ตาม ทั้งสององค์กรชี้แจงว่า สหรัฐฯ เคยเป็นผู้จัดหาข้าวรายสำคัญให้แก่ฟิลิปปินส์ในช่วงปี 2542–2550 โดยเฉพาะผ่านความร่วมมือกับสำนักงานอาหารแห่งชาติฟิลิปปินส์ (National Food Authority: NFA)

นอกจากนี้ ทั้งสององค์กรยังระบุว่า ก่อนหน้านั้น ผู้ส่งออกข้าวของสหรัฐฯ เคยจัดส่งข้าวในปริมาณมากเพื่อสนับสนุนความมั่นคงทางอาหารของฟิลิปปินส์ในหลายช่วงเวลาระหว่างทศวรรษ 1960, 1970 และ 1980

บทความระบุในตอนท้ายว่า ในฐานะประเทศผู้นำเข้าข้าวรายใหญ่ที่สุดของโลก ข้อตกลงนี้มีศักยภาพอย่างมากที่จะช่วยให้ฟิลิปปินส์บริหารจัดการความต้องการนำเข้าข้าว โดยการสร้างความร่วมมือกับหนึ่งในแหล่งผลิตและส่งออกข้าวสำคัญของโลก

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) ประเมินว่า ผลผลิตข้าวของฟิลิปปินส์ในปีการตลาด 2569/70 จะอยู่ที่ 12.1 ล้านตันข้าวสาร ลดลงร้อยละ 2 จากการประมาณการเมื่อเดือนก่อน และลดลงร้อยละ 2 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ขณะที่พื้นที่เก็บเกี่ยวคาดว่าจะอยู่ที่ 4.6 ล้านเฮกตาร์ ลดลงร้อยละ 2 จากการประมาณการเมื่อเดือนก่อน และลดลงร้อยละ 3 จากปีก่อนหน้า

สำหรับผลผลิตต่อเฮกตาร์ ซึ่งคำนวณจากข้าวเปลือก คาดว่าจะอยู่ที่ 4.18 ตันต่อเฮกตาร์ ลดลงไม่ถึงร้อยละ 1 จากการประมาณการเมื่อเดือนก่อน แต่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ทั้งนี้ ปีการตลาดข้าวของฟิลิปปินส์ตามนิยามของ USDA เริ่มต้นในเดือนกรกฎาคมและสิ้นสุดในเดือนมิถุนายนของปีปฏิทินถัดไป โดยปีการตลาดเริ่มต้นด้วยไตรมาสที่ 3 ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 19 ของผลผลิตข้าวทั้งประเทศ ส่วนข้อมูลผลผลิตรายไตรมาสรายงานโดยสำนักงานสถิติฟิลิปปินส์ (Philippine Statistics Authority: PSA)

การเพาะปลูกข้าวในฟิลิปปินส์ดำเนินไปตลอดทั้งปี โดยผลผลิตที่เหมาะสมขึ้นอยู่กับสภาพอากาศตามฤดูกาลเป็นหลัก ช่วงเพาะปลูกข้าวสอดคล้องกับรูปแบบปริมาณฝนตามฤดูกาล ซึ่งแบ่งเป็นฤดูฝนตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงพฤศจิกายน และฤดูแล้งตั้งแต่เดือนธันวาคมถึงพฤษภาคม ปริมาณฝนสะสมในช่วงเริ่มต้นฤดูฝนมีแนวโน้มต่ำกว่าค่าเฉลี่ย โดยเห็นได้ชัดในเขตเวสเทิร์นวิซายัส (Western Visayas) เขตอีโลโคส (Ilocos Region) หุบเขาคากายัน (Cagayan Valley) และเขตเซ็นทรัลลูซอน (Central Luzon) ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการเพาะปลูกข้าวเป็น

หลักในไตรมาสที่ 3 ส่งผลให้ปริมาณน้ำที่มีอยู่อย่างจำกัดทำให้เกษตรกรบางส่วนต้องเลื่อนการเพาะปลูกออกไปนานถึง 2 สัปดาห์

จากการติดตามสถานการณ์ของสำนักงานบริการการเกษตรต่างประเทศประจำกรุงมะนิลา (FAS/Manila) และสำนักงานบริการการเกษตรต่างประเทศในกรุงวอชิงตัน (FAS/Washington) เมื่อต้นเดือนสิงหาคม 2569 พบว่าพื้นที่เพาะปลูกที่ดำเนินการเพาะปลูกแล้วสามารถเข้าถึงแหล่งน้ำได้ผ่านการใช้เครื่องสูบน้ำจากบ่อ เครื่องสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ หรือการเข้าถึงแหล่งน้ำจากแม่น้ำ อย่างไรก็ตาม ในบางพื้นที่ ระดับน้ำได้ดินลดลงเนื่องจากมีฝนตกไม่เพียงพอ ทำให้เครื่องสูบน้ำไม่สามารถใช้งานได้ โดยเฉพาะในพื้นที่ตอนเหนือของหุบเขาคากายัน

ปริมาณฝนที่เพิ่มขึ้นจากอิทธิพลของพายุดีเปรสชันเขตร้อนเมย์เมย์ (Tropical Depression MayMay) ซึ่งเกิดขึ้นในช่วงต้นเดือนสิงหาคม ช่วยบรรเทาสถานการณ์ในพื้นที่ดังกล่าวได้ อย่างไรก็ตาม ปริมาณฝนที่ตกจนถึงกลางเดือนกันยายนให้ผลแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ เนื่องจากหลายพื้นที่ที่มีปริมาณฝนอยู่ในระดับใกล้เคียงหรือต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

จากสภาพการเพาะปลูกและสถานการณ์สภาพอากาศดังกล่าว รายงานเบื้องต้นของ PSA ระบุว่า ผลผลิตข้าวในไตรมาสที่ 3 ลดลงร้อยละ 15 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ขณะที่พื้นที่เก็บเกี่ยวข้าวลดลงร้อยละ 16 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนเช่นกัน โดยในขณะนี้ได้เริ่มเข้าสู่ช่วงเก็บเกี่ยวในไตรมาสที่ 4 แล้ว โดยช่วงเก็บเกี่ยวดังกล่าวจะดำเนินต่อเนื่องไปจนถึงเดือนธันวาคม และคิดเป็นประมาณร้อยละ 36 ของผลผลิตข้าวทั้งหมดของประเทศ

ที่มา Oryza.com

อินโดนีเซีย

สำนักข่าวรอยเตอร์ (Reuters) รายงานว่า สำนักจัดซื้อจัดหาข้าวของรัฐบาลอินโดนีเซีย (Bulog) ได้รับซื้อข้าวจากเกษตรกรภายในประเทศได้แล้วประมาณ 4.1 ล้านตัน นับตั้งแต่ต้นปี 2569 ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายการจัดซื้อทั้งปีที่กำหนดไว้ 4 ล้านตัน ซึ่งรายงานระบุว่า ณ วันที่ 8 ตุลาคมที่ผ่านมา ปริมาณการจัดซื้อข้าวสะสมอยู่ที่ 4.11 ล้านตัน โดยในปี 2568 อินโดนีเซียรับซื้อข้าวภายในประเทศรวมทั้งปีได้ 3.19 ล้านตัน

รัฐบาลอินโดนีเซียวางแผนที่จะดำเนินการรับซื้อข้าวต่อไปจนถึงสิ้นปี เพื่อเพิ่มปริมาณข้าวสำรองของประเทศ สนับสนุนเกษตรกร และรักษาเสถียรภาพราคาข้าวภายในประเทศ นอกจากนี้ โครงการจัดซื้อข้าวยังมีวัตถุประสงค์เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับความเสี่ยงที่อาจเกิดจากปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่ออุปทานข้าว รวมถึงการลดลงของปริมาณข้าวตามฤดูกาล

ขณะที่ ณ วันที่ 9 ตุลาคม 2569 ปริมาณข้าวสำรองของรัฐบาลอินโดนีเซียอยู่ที่ประมาณ 4.5 ล้านตัน โดยรัฐบาลยังนำข้าวสำรองมาใช้สนับสนุนโครงการช่วยเหลือด้านอาหารและมาตรการแทรกแซงตลาด เพื่อรักษาระดับราคาข้าวให้อยู่ในเกณฑ์ที่ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงได้

การเร่งจัดซื้อข้าวดังกล่าวสะท้อนถึงความพยายามของอินโดนีเซียในการเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารภายในประเทศ ท่ามกลางความเสี่ยงจากสภาพอากาศและความไม่แน่นอนเกี่ยวกับอุปทานข้าวในอนาคต

ขณะเดียวกัน ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมคาดการณ์ว่า ราคาข้าวภายในประเทศจะยังคงอยู่ใกล้ระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ต่อเนื่องไปจนถึงต้นปี 2570 เนื่องจากข้อจำกัดด้านการกระจายสินค้าและการเริ่มต้นของฤดูฝนที่ล่าช้า

เพื่อรักษาเสถียรภาพตลาดเพิ่มเติม รัฐบาลได้สั่งการให้ Bulog แปรรูปและกระจายข้าวคุณภาพพรีเมียม จำนวน 300,000 ตันภายในเดือนธันวาคม โดยจนถึงขณะนี้ Bulog แปรรูปข้าวแล้วประมาณ 72,000 ตัน ซึ่งอยู่ระหว่างการกระจายผ่านร้านค้าปลีกสมัยใหม่และตลาดดั้งเดิมที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาล

รายงานจาก The Indonesia Business Post และ The Jakarta Post ระบุว่า อินโดนีเซียได้ระงับแผนการถางป่าเพื่อจัดทำพื้นที่นาข้าวแห่งใหม่ หลังจากบรรลุเป้าหมายการพึ่งพาตนเองด้านข้าวเร็วกว่ากำหนดถึง 3 ปี จากเดิมที่ตั้งเป้าไว้ในปี 2572 โดยปรับเปลี่ยนแนวทางจากการขยายพื้นที่เพาะปลูกมาเป็นการเพิ่มผลผลิตการผลิตแทน

ในปี 2568 อินโดนีเซียผลิตข้าวได้ 34.71 ล้านตัน เทียบกับความต้องการบริโภคภายในประเทศที่ 31.19 ล้านตัน ขณะที่ปริมาณสำรองข้าวของรัฐบาลเพิ่มขึ้นเป็นประมาณ 5.3 ล้านตัน ส่วนผลผลิตข้าวในช่วงเดือนมกราคม-กันยายน 2569 คาดว่าจะอยู่ที่ 28.71 ล้านตัน ซึ่งใกล้เคียงกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

จากนี้รัฐบาลจะให้ความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในพื้นที่เพาะปลูกเดิม โดยส่งเสริมการใช้เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพดีขึ้นและพันธุ์ข้าวที่ให้ผลผลิตสูง แทนการขยายพื้นที่เกษตรกรรมในวงกว้าง

เพื่อสนับสนุนเกษตรกร รัฐบาลได้ปรับเพิ่มราคารับซื้อข้าวขึ้นร้อยละ 50 จาก 4,000 รูเปียห์อินโดนีเซียต่อกิโลกรัม (ประมาณ 0.22 ดอลลาร์สหรัฐ) เป็น 6,500 รูเปียห์ต่อกิโลกรัม (ประมาณ 0.36 ดอลลาร์สหรัฐ) ขณะเดียวกัน ยังปรับลดราคาปุ๋ยลงร้อยละ 20

นอกจากนี้ อินโดนีเซียมีแผนใช้พื้นที่เสื่อมโทรมแทนพื้นที่ป่าไม้สำหรับการขยายพื้นที่เกษตรกรรมในอนาคต พร้อมส่งเสริมการผลิตข้าวสีเขียว (Green Rice) ซึ่งใช้ทรัพยากรน้ำน้อยลงและลดการใช้ปุ๋ย อย่างไรก็ตาม สถานะของโครงการถางป่าที่เริ่มดำเนินการไปแล้วในจังหวัดปาปัวได้และจังหวัดกาลิมันตันกลางยังไม่มีผลชัดเจน

นโยบายดังกล่าวสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงแนวทางการพัฒนาภาคการผลิตข้าวของอินโดนีเซียอย่างมีนัยสำคัญ จากเดิมที่เน้นการขยายพื้นที่เพาะปลูกมาเป็นการเพิ่มผลผลิตต่อพื้นที่เป็นหลัก หากการเพิ่มผลผลิตช่วยรักษาระดับผลผลิตให้สูงกว่าความต้องการบริโภคภายในประเทศได้อย่างต่อเนื่อง อินโดนีเซียก็อาจสามารถคงสถานะการพึ่งพาตนเองด้านข้าวและรักษาปริมาณสำรองข้าวในระดับสูงไว้ได้ พร้อมทั้งลดการพึ่งพาการนำเข้าในอนาคต

ที่มา *Oryza.com*

ญี่ปุ่น

กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries: MAFF) ประกาศเปิดประมูลซื้อข้าวนำเข้าปริมาณรวม 64,000 ตัน โดยกำหนดจัดประมูลในวันที่ 16 ตุลาคม 2569 ระหว่างเวลา 13.15-14.00 น. ตามเวลาท้องถิ่นของญี่ปุ่น

การประมูลครั้งนี้แบ่งเป็น 6 รายการ ประกอบด้วยข้าวขาวเมล็ดกลางจากสหรัฐอเมริกา 4 รายการ รวม 50,000 ตัน และข้าวขาวเมล็ดยาวภายใต้การประมูลระหว่างประเทศ (Global Tender) 2 รายการ รวม 14,000 ตัน โดยมีรายละเอียดปริมาณและกำหนดการบรรจุทุกลองเรือ ดังนี้

1. ข้าวขาวเมล็ดกลางจากสหรัฐอเมริกา

รายการที่ 1 ปริมาณ 12,000 ตัน กำหนดบรรจุทุกลองเรือวันที่ 1 มกราคม-10 กุมภาพันธ์ 2570

รายการที่ 2 ปริมาณ 12,000 ตัน กำหนดบรรจุทุกลองเรือวันที่ 1 มกราคม-10 กุมภาพันธ์ 2570

รายการที่ 3 ปริมาณ 13,000 ตัน กำหนดบรรทุกลงเรือวันที่ 11 กุมภาพันธ์-20 มีนาคม 2570

รายการที่ 4 ปริมาณ 13,000 ตัน กำหนดบรรทุกลงเรือวันที่ 21 กุมภาพันธ์-31 มีนาคม 2570

2. ข้าวขาวเมล็ดยาวภายใต้การประมูลระหว่างประเทศ (Global Tender)

รายการที่ 5 ปริมาณ 7,000 ตัน กำหนดบรรทุกลงเรือวันที่ 11 มกราคม-10 กุมภาพันธ์ 2570

รายการที่ 6 ปริมาณ 7,000 ตัน กำหนดบรรทุกลงเรือวันที่ 11 มกราคม-10 กุมภาพันธ์ 2570

การประมูลจะจัดขึ้น ณ ฝ่ายปฏิบัติการการค้าระหว่างประเทศ กองนโยบายการผลิตพืช กรมการผลิตพืช กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น โดยสามารถดูรายละเอียดได้ที่

https://www.maff.go.jp/j/seisan/boueki/nyusatu/n_announce/attach/pdf/index-516.pdf

ทั้งนี้การประมูลนำเข้าข้าวแบบ MA (Ordinary Import Tender) ทั้ง 5 ครั้ง ญี่ปุ่นซื้อข้าวรวมทั้งสิ้น 243,500 ตัน โดยซื้อข้าวสารขัดสีเมล็ดกลาง (Medium Grain Polished Non-Glutinous Rice) จำนวนรวม 198,000 ตัน ประกอบด้วยจากสหรัฐอเมริกา 174,000 ตัน และจากจีนจำนวน 24,000 ตัน ซื้อข้าวสารขัดสีเมล็ดยาว (Long-Grain Polished Non-Glutinous Rice) จากประเทศไทยจำนวนรวม 42,000 ตัน และซื้อข้าวเหนียวขัดสีเมล็ดยาว (Glutinous Rice (Long Grain)) จากไทยจำนวน 3,500 ตัน

สำนักข่าว Japan Times รายงานว่า กระทรวงเกษตรญี่ปุ่นเปิดเผยว่า คาดการณ์ผลผลิตข้าวของญี่ปุ่นในปี 2569 อยู่ที่ 7.4 ล้านตัน ลดลงประมาณร้อยละ 1 จากปีก่อน ซึ่งมีผลผลิต 7.47 ล้านตัน

ตัวเลขคาดการณ์ดังกล่าวยังอยู่ในระดับค่อนข้างสูง แม้จะมีความกังวลเกี่ยวกับผลกระทบจากฝนที่ตกต่อเนื่องเป็นเวลานานในเดือนกันยายน ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาจากปริมาณอุปทานที่คาดว่าจะสูงกว่าอุปสงค์อย่างมาก ราคาข้าวอาจปรับตัวลดลงต่อไปอีก

ในปี 2568 ญี่ปุ่นมีผลผลิตข้าวเกิน 7 ล้านตันเป็นครั้งแรกในรอบ 4 ปี ซึ่งการคาดการณ์ผลผลิตข้าวปี 2569 คำนวณจากข้อมูลผลการเก็บเกี่ยวจริงและจำนวนเมล็ดข้าว ณ วันที่ 25 กันยายน

ปัจจุบัน สต็อกข้าวของภาคเอกชนเพิ่มขึ้นสู่ระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ เนื่องจากการระบายข้าวจากสต็อกสำรองของรัฐบาลตั้งแต่เดือนมีนาคมปีที่แล้ว ประกอบกับผลผลิตข้าวที่เพิ่มขึ้น โดยปัจจุบัน สต็อกข้าวสำรองของรัฐบาลอยู่ในระดับต่ำกว่าระดับที่เหมาะสมอย่างมากซึ่งอยู่ที่ประมาณ 1 ล้านตัน

เมื่อเดือนกันยายนที่ผ่านมา กระทรวงเกษตรญี่ปุ่นมีมติรับซื้อข้าวคั้นจากตลาดจำนวน 210,000 ตัน เพื่อเติมสต็อกสำรองของรัฐบาล อย่างไรก็ตาม ราคาข้าวยังคงปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้ผลิตและผู้จัดจำหน่ายเรียกร้องให้รัฐบาลรับซื้อข้าวคั้นเพิ่มเติม

นายคาซุโอะ ยานะ (Kazuo Yana) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร กล่าวในการแถลงข่าวว่า เราจะดำเนินการฟื้นฟูระดับสต็อกสำรอง โดยไม่ปล่อยให้โอกาสผ่านไป พร้อมทั้งประเมินความสมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทานอย่างรอบคอบ

ที่มา Oryza.com

เกาหลีใต้

ตามรายงานของ The Korea Times ระบุว่า ผลผลิตข้าวของเกาหลีใต้มีแนวโน้มลดลงร้อยละ 0.6 ในปี 2569 เนื่องจากเกษตรกรลดพื้นที่เพาะปลูกข้าว ท่ามกลางความพยายามของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาอุปทานส่วนเกินเชิงโครงสร้างและส่งเสริมการเพาะปลูกพืชทางเลือก

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (National Data Statistics agency) เผยประมาณการผลผลิตเบื้องต้นเมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2569 ว่า ผลผลิตข้าวของเกาหลีใต้ในปี 2569 คาดว่าจะอยู่ที่ 3.518 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 0.6 จากปริมาณ 3.539 ล้านตันในปี 2568 โดยจะมีการประกาศตัวเลขผลผลิตขั้นสุดท้ายในเดือนพฤศจิกายน ซึ่งการลดลงดังกล่าวมีสาเหตุหลักจากพื้นที่เพาะปลูกข้าวที่หดตัวลงร้อยละ 1.1 เหลือประมาณ 0.670 ล้านเฮกตาร์ จาก 0.678 ล้านเฮกตาร์ในปีก่อนหน้า

รัฐบาลเกาหลีใต้ได้ส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนพื้นที่นาบางส่วนไปปลูกพืชทางเลือก ผ่านมาตรการต่างๆ ซึ่งรวมถึงการจ่ายเงินสนับสนุนการเพาะปลูกพืชเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ (strategic crop payments) และโครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่นาข้าวไปปลูกพืชชนิดอื่น นโยบายเหล่านี้มีเป้าหมายเพื่อแก้ไขปัญหาอุปทานข้าวส่วนเกินในตลาดภายในประเทศที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ขณะที่การบริโภคข้าวลดลงอย่างต่อเนื่องเช่นกัน

แม้ว่าพื้นที่เพาะปลูกจะลดลง แต่คาดว่าผลผลิตต่อพื้นที่ในปี 2569 จะปรับตัวดีขึ้น โดยผลผลิตต่อพื้นที่ 10 อาร์ (1,000 ตารางเมตร) คาดว่าจะอยู่ที่ 525 กิโลกรัม หรือประมาณ 5.25 ตันต่อเฮกตาร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.5 เมื่อเทียบกับปีก่อน สภาพอากาศที่เอื้ออำนวยในช่วงฤดูเพาะปลูก รวมถึงปริมาณแสงแดดที่เพิ่มขึ้น ช่วยเพิ่มจำนวนรวงข้าวและจำนวนเมล็ดข้าวต่อรวง

สำหรับพื้นที่ผลิตข้าวสำคัญ คาดว่าจังหวัดชอลลาใต้ (South Jeolla) และเมืองควังจู (Gwangju) จะยังคงเป็นแหล่งผลิตหลัก โดยมีผลผลิตประมาณ 0.738 ล้านตัน รองลงมาคือจังหวัดชุงชองใต้ (South Chungcheong) ที่ 0.689 ล้านตัน และจังหวัดชอลลาเหนือ (North Jeolla) ที่ 0.533 ล้านตัน

การบริโภคข้าวที่ลดลงของเกาหลีใต้กลายเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างของตลาดภายในประเทศ โดยพฤติกรรมบริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปและการบริโภคอาหารที่ทำจากข้าวสาลีเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ความต้องการข้าวลดลง ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลจึงพยายามปรับปริมาณการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการภายในประเทศมากขึ้น ผ่านการส่งเสริมให้เกษตรกรกระจายการเพาะปลูกไปยังพืชชนิดอื่น

การลดลงของผลผลิตในระดับไม่มากนักครั้งนี้ไม่น่าจะส่งผลกระทบต่อตลาดข้าวโลก อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงการปรับตัวอย่างต่อเนื่องของภาคข้าวเกาหลีใต้ ขณะที่ประเทศกำลังรับมือกับการบริโภคข้าวภายในประเทศที่ลดลงและแรงกดดันจากอุปทานส่วนเกินที่ยังคงมีอยู่

ที่มา Oryza.com

จีน

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงปักกิ่ง รายงานว่า สำนักงานศุลกากรจีนรายงานปริมาณข้าวนำเข้าของจีนในเดือนสิงหาคม 2569 มีจำนวน 176,482 ตัน โดยปริมาณลดลง 39% เมื่อเทียบกับเดือนสิงหาคม 2568 (ปริมาณนำเข้าข้าวเดือนสิงหาคม 2568 อยู่ที่ 289,612 ตัน) โดยประเทศหลักที่นำเข้าข้าวในเดือนสิงหาคม 2569 ได้แก่ 1.อินเดีย 62,751 ตัน 2.เวียดนาม 57,337 ตัน 3.เมียนมา 25,204 ตัน

ทั้งนี้ ในเดือนสิงหาคม 2569 จีนนำเข้าข้าวสาร (พิกัดสินค้า 1006) จากไทยปริมาณ 18,936 ตัน มูลค่าประมาณ 11.51 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณและมูลค่าลดลง 71% และ 62% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า (สิงหาคม 2568) ที่มีการนำเข้าปริมาณ 64,650 ตัน มูลค่าประมาณ 30.42 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ในช่วง 8 เดือนแรกของปี 2569 (มกราคม-สิงหาคม 2569) จีนนำเข้าข้าวสาร (พิกัดสินค้า 1006) จากไทย ปริมาณ 200,206 ตัน มูลค่าประมาณ 123.228 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยปริมาณลดลง 58% และมูลค่าลดลง 52% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2568 ที่นำเข้า 478,073 ตัน มูลค่าประมาณ 255.415 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

มีรายงานว่า นักวิทยาศาสตร์จากประเทศจีนใช้เทคนิค Prime Editing ในการพัฒนาข้าวที่มีปริมาณอะไมโลส (amylose) ต่ำลง ซึ่งช่วยปรับปรุงเนื้อสัมผัสและคุณภาพเมื่อนำไปหุงต้ม ทั้งนี้ ส่วนควบคุมการทำงานของยีน (promoter) ของยีน *Wx* (Waxy) ทำหน้าที่ควบคุมการสร้างองค์ประกอบของแป้ง ที่มีผลต่อลักษณะของข้าวเมื่อหุงสุกและสัมผัสขณะรับประทาน นักวิจัยได้ทำการปรับแต่งส่วนควบคุมการทำงานของยีน *Wx* แบบเฉพาะเจาะจง ส่งผลให้ได้ข้าวสายพันธุ์ใหม่ 2 สายพันธุ์ที่มีปริมาณอะไมโลสลดลงมากถึง ร้อยละ 3.95 โดยไม่ส่งผลกระทบต่อลักษณะทางการเกษตรเดิมที่มีอยู่

แทนที่จะทำให้ยีนหยุดทำงานที่อาจทำให้ข้าวเหนียวเหนียวมากเกินไป วิธีการที่ใช้คือการปรับแต่งบริเวณควบคุมของยีน Wx อย่างแม่นยำโดยใช้เทคนิค Prime Editing เพื่อลดการแสดงออกของยีน จากการทดสอบในห้องปฏิบัติการ พบว่าข้าวสายพันธุ์ใหม่ที่ได้มีลักษณะเนื้อสัมผัสที่เหนียวนุ่มขึ้น ค่าการแตกตัวของแป้งที่สูงขึ้น และรสชาติดีขึ้น ซึ่งเป็นลักษณะที่บ่งบอกถึงเนื้อสัมผัสที่นุ่มขึ้นและคุณภาพการรับประทานที่ดีขึ้นหลังการหุงสุก

การประเมินในแปลงทดลอง ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในลักษณะทางการเกษตรระหว่างข้าวที่ผ่านการปรับแต่งยีนกับพันธุ์ดั้งเดิม ในขณะเดียวกัน ไม่พบลำดับโปรโมเตอร์ที่ผ่านการปรับแต่งทั้ง 2 รูปแบบ ในตัวอย่างสายพันธุ์ข้าวจำนวน 3,032 สายพันธุ์ที่นำมาตรวจสอบ ทั้งนี้ ยังจำเป็นต้องมีการประเมินโดยประสาทสัมผัสของมนุษย์และการทดสอบในแปลงปลูกเพิ่มเติม อย่างไรก็ตาม แนวทางนี้แสดงให้เห็นว่าเทคนิค Prime editing สามารถสร้างยีนรูปแบบใหม่จากยีนที่มีอยู่เดิม ซึ่งเป็นรูปแบบที่ไม่พบได้ทั่วไปในประชากรข้าวตามธรรมชาติ จึงช่วยเพิ่มทางเลือกให้นักปรับปรุงพันธุ์สามารถปรับแต่งคุณภาพด้านการหุงต้มและการรับประทานให้ดียิ่งขึ้นได้

ที่มา Oryza.com

อินเดีย

สัปดาห์ที่ผ่านมา ราคาส่งออกข้าวของอินเดียค่อนข้างทรงตัว โดยอยู่ใกล้ระดับสูงสุดในรอบกว่าหนึ่งปี โดยการอ่อนค่าของเงินรูปีช่วยชดเชยต้นทุนข้าวเปลือกที่เพิ่มขึ้น ท่ามกลางความกังวลเกี่ยวกับปริมาณผลผลิตข้าว ขณะที่ราคาข้าวไทยปรับตัวสูงขึ้นจากวิกฤตเกี่ยวกับสถานการณ์น้ำท่วม

ทั้งนี้ ราคาส่งออกข้าวหนึ่งหัก 5% ของอินเดียอยู่ที่ 378-384 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ไม่เปลี่ยนแปลงจากสัปดาห์ก่อน ส่วนข้าวขาว 5% ของอินเดียอยู่ที่ 379-384 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ก่อนที่ 377-382 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน

ผู้ค้ารายหนึ่งในเมืองโกลกาทากล่าวว่า การอ่อนค่าของเงินรูปีช่วยให้ราคาส่งออกข้าวทรงตัวได้ ขณะที่ความต้องการซื้อชะลอตัวลงเล็กน้อยในสัปดาห์นี้ เนื่องจากผู้ซื้อชะลอการสั่งซื้อออกไปเพราะอัตราค่าระวางเรือปรับตัวสูงขึ้น ขณะที่วงการค้าคาดว่าผลผลิตข้าวของอินเดียในปีนี้จะลดลงเป็นครั้งแรกในรอบ 10 ปี เนื่องจากปริมาณฝนที่ต่ำกว่าระดับปกติกำลังสร้างความเสี่ยงต่อผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่

Platts ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ S&P Global Energy รายงานโดยระบุแหล่งข่าวในวงการค้าว่า ราคาข้าวหัก 100% ของอินเดียยังคงปรับตัวสูงขึ้น ท่ามกลางปริมาณข้าวที่มีจำกัดและความต้องการที่แข็งแกร่งจากตลาด

แอฟริกาและอุตสาหกรรมเอทานอลภายในประเทศ แม้ว่าจีนจะระงับใบอนุญาตผู้ส่งออกข้าว 7 รายของอินเดียเนื่องจากข้อกังวลเกี่ยวกับข้าวดัดแปลงพันธุกรรม (GMO)

ทั้งนี้ Platts ได้ประเมินราคาข้าวขาวหัก 100% ของอินเดียว่า เพิ่มขึ้น 36 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน นับตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม โดยอยู่ที่ 320 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน FOB ณ วันที่ 2 ตุลาคม 2569

การซื้อข้าวของจีนจากอินเดียได้รับผลกระทบเพิ่มเติม หลังจากจีนปฏิเสธการนำเข้าข้าวลือตหนึ่งจากอินเดียในเดือนมีนาคม 2569 โดยมีรายงานว่า เป็นผลจากการตรวจพบข้าวดัดแปลงพันธุกรรม ต่อมาจีนได้ระงับใบอนุญาตส่งออกของผู้จัดหาข้าวอินเดีย 3 ราย และจากข้อมูลของแหล่งข่าวและสื่อท้องถิ่น มีรายงานว่าใบอนุญาตของผู้ส่งออกข้าวอินเดียถูกระงับรวม 7 รายภายในเดือนกันยายน

การส่งออกข้าวของอินเดียไปยังจีนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับช่วง 2 ปีก่อน หลังจากอินเดียยกเลิกมาตรการห้ามส่งออก ข้าวขาวหัก 100% เมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2568 อย่างไรก็ตาม ปริมาณการส่งออกยังคงต่ำกว่าระดับที่เคยทำได้ในปี 2564 และ 2565 อย่างมาก

หลังจากอินเดียประกาศห้ามส่งออกข้าวหักอย่างกะทันหันในเดือนกันยายน 2565 จีนหันไปหาแหล่งนำเข้าทางเลือกเพื่อชดเชยช่องว่างระหว่างการผลิตภายในประเทศกับความต้องการบริโภค โดยเวียดนามและเมียนมา กลายเป็นผู้จัดหาหลัก ขณะที่ไทยและปากีสถานก็มีส่วนในการจัดหาข้าวให้จีนเช่นกัน แม้ในปริมาณไม่มากนัก

แม้อินเดียจะกลับเข้าสู่ตลาดอีกครั้ง แต่จีนยังคงพึ่งพาผู้จัดหาข้าวจากแหล่งเดิมในระดับสูง โดยเมียนมายังคงเป็นผู้จัดหาข้าวรายใหญ่ที่สุดของจีน โดยเฉพาะในช่วงที่ราคาข้าวหักของเมียนมาสามารถแข่งขันกับราคาข้าวจากอินเดียได้ในปี 2569

แม้ว่าราคาข้าวหักของอินเดียจะต่ำกว่าราคาที่เวียดนามเสนอขาย แต่การนำเข้าข้าวจากเวียดนามของจีนกลับเพิ่มขึ้นอย่างมากในช่วงเดือนมกราคม-มิถุนายน 2569

บทความในหนังสือพิมพ์ The Hindu ได้วิเคราะห์ปัจจัยที่อยู่เบื้องหลังการปรับตัวสูงขึ้นของราคาข้าวทั่วประเทศในช่วงที่ผ่านมา โดยระบุว่า ราคาข้าวทั่วอินเดียมักปรับตัวสูงขึ้น หลังจากปริมาณฝนในช่วงฤดูมรสุมต่ำกว่าระดับปกติและกระจายตัวไม่สม่ำเสมอ ส่งผลให้พื้นที่เพาะปลูกข้าวลดลง และเพิ่มความกังวลเกี่ยวกับปริมาณผลผลิตข้าวฤดู Kharif ปี 2569 โดยข้าวพันธุ์คุณภาพดีและข้าวคุณภาพพรีเมียม (Fine and premium rice) มีราคาปรับขึ้นมากที่สุด ขณะที่ข้าวเมล็ดหยาบ (coarse rice) ยังมีราคาค่อนข้างทรงตัว

ในฤดูเพาะปลูก Kharif ปี 2569 อินเดียมีพื้นที่เพาะปลูกข้าว 43.36 ล้านเฮกตาร์ ลดลงจาก 44.92 ล้านเฮกตาร์ในปีก่อนหน้า หรือลดลงร้อยละ 3.5 โดยการลดลงดังกล่าวสะท้อนถึงผลกระทบจากปริมาณฝนที่กระจายตัวไม่สม่ำเสมอและสภาพอากาศที่ไม่เอื้ออำนวยในหลายพื้นที่เพาะปลูกข้าวสำคัญ

พื้นที่เพาะปลูกที่ลดลง ประกอบกับความกังวลเกี่ยวกับผลผลิตต่อพื้นที่และคุณภาพข้าว ส่งผลให้อุปทานข้าวในบางตลาดตึงตัวมากขึ้น

สถานการณ์อุปทานที่ตึงตัวขึ้นส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกปรับตัวสูงขึ้น และส่งผ่านมายังราคาข้าวสาร โดยเฉพาะข้าวพันธุ์คุณภาพดี ข้อมูลของรัฐบาลระบุว่า ณ วันที่ 7 ตุลาคม ราคาขายปลีกข้าวเฉลี่ยทั่วอินเดียอยู่ที่ 46.87 รูปีต่อกิโลกรัม (ประมาณ 0.48 ดอลลาร์สหรัฐ) ขณะที่ราคาขายส่งเฉลี่ยอยู่ที่ 4,217.72 รูปีต่อควินทัล (ประมาณ 43.62 ดอลลาร์สหรัฐต่อ 100 กิโลกรัม)

ข้าวพันธุ์คุณภาพดีเผชิญแรงกดดันด้านราคามากกว่า เนื่องจากมีความต้องการบริโภคสูง โดยเฉพาะในอินเดียตอนใต้ ส่วนข้าวเมล็ดหยาบซึ่งมีปริมาณจำหน่ายในตลาดอย่างแพร่หลายกว่า ยังคงมีการปรับขึ้นของราคาในระดับปานกลาง

ในระยะใกล้ คาดว่าราคาข้าวจะยังคงอยู่ในระดับสูง ขณะที่ตลาดกำลังประเมินปริมาณและคุณภาพผลผลิตข้าวฤดู Kharif ปี 2569 ปัจจัยสำคัญที่ต้องติดตาม ได้แก่ ปริมาณข้าวเปลือกที่เข้าสู่ตลาด การรับซื้อข้าวผลผลิตต่อพื้นที่ และคุณภาพข้าว ทั้งนี้ ปริมาณข้าวสำรองของรัฐบาลที่อยู่ในระดับสูงจะช่วยรองรับความเสี่ยงจากการขาดแคลนอุปทานในวงกว้างได้

นอกจากนี้ ความต้องการข้าวพันธุ์คุณภาพดีภายในประเทศและผลผลิตข้าวฤดู Rabi ที่กำลังจะมาถึง จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อทิศทางราคาเช่นกัน

ในอีกด้านหนึ่ง สำนักข่าว CNBC รายงานว่า ปริมาณฝนที่ต่ำกว่าระดับปกติได้ส่งผลให้พื้นที่เพาะปลูกข้าวลดลงแล้ว ขณะที่ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำที่ลดลงและการขาดแคลนปุ๋ยอาจส่งผลกระทบต่อผลผลิตต่อพื้นที่เพิ่มเติม หากทั้งพื้นที่เพาะปลูกและผลผลิตต่อพื้นที่ลดลงพร้อมกัน การผลิตข้าวของอินเดียอาจเผชิญแรงกดดัน ส่งผลให้อุปทานภายในประเทศตึงตัวขึ้น และอาจส่งผลต่อราคาข้าวและนโยบายการส่งออกของประเทศ

โดยภาพรวม สถานการณ์ปัจจุบันสะท้อนถึงแนวโน้มราคาข้าวที่อยู่ในระดับสูง มากกว่าจะเป็นภาวะขาดแคลนข้าวทั่วประเทศอย่างรุนแรง อย่างไรก็ตาม หากสภาพอากาศที่ไม่เอื้ออำนวยส่งผลกระทบต่อผลผลิตต่อพื้นที่อย่างมีนัยสำคัญ อุปทานที่ตึงตัวขึ้นอาจทำให้ราคาข้าวยังคงอยู่ในระดับสูงต่อเนื่องไปจนถึงปี 2570

สำนักข่าว BusinessWorld รายงานว่า อินเดียอาจมีส่วนแบ่งในตลาดข้าวโลกเพิ่มขึ้น เนื่องจากประเทศผู้ส่งออกข้าวคู่แข่งกำลังเผชิญแรงกดดันด้านอุปทาน แม้มีรายงานว่ามีการปรับลดประมาณการผลผลิตข้าวของอินเดียนลงมาอยู่ที่ 146-147 ล้านตัน แต่คาดว่าอินเดียจะยังคงมีข้าวส่วนเกินสำหรับการส่งออกในปริมาณมาก ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศควบคู่กับการตอบสนองความต้องการบริโภคภายในประเทศ

สำนักข่าว BusinessWorld รายงานโดยอ้างอิงข้อมูลจากสหพันธ์ผู้ส่งออกข้าวอินเดีย (Indian Rice Exporters Federation) ว่า อินเดียส่งออกข้าวเกือบ 22 ล้านตันในปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ มีรายงานว่าเวียดนามเริ่มนำเข้าข้าวจากอินเดียแล้ว ขณะที่ไทยและปากีสถานกำลังเผชิญข้อจำกัดด้านอุปทาน ซึ่งอาจเปิดโอกาสเพิ่มเติมให้แก่ผู้ส่งออกข้าวของอินเดีย

อย่างไรก็ตาม ต้นทุนเชื้อเพลิงและค่าขนส่งทางเรือที่เพิ่มสูงขึ้นอาจจำกัดโอกาสในการขยายการส่งออกดังกล่าว โดยมีรายงานว่าราคาน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเรือเดินทะเลปรับตัวสูงขึ้นอย่างมาก ขณะที่ราคาข้าวขายส่งในตลาดโลกเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 15 ในช่วง 4 เดือนที่ผ่านมา นอกจากนี้ การหยุดชะงักทางการค้าที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งในอิหร่านยังเพิ่มความไม่แน่นอนให้แก่การค้าระหว่างประเทศ

ความสามารถของอินเดียในการรองรับความต้องการซื้อข้าวจากต่างประเทศที่เพิ่มขึ้นจะขึ้นอยู่กับปริมาณข้าวส่วนเกินภายในประเทศ ผลผลิตจากการเก็บเกี่ยวรอบถัดไป ปริมาณข้าวที่ประเทศผู้ส่งออกคู่แข่งสามารถจัดหาได้ ตลอดจนความสามารถในการรักษาความสามารถในการแข่งขันด้านราคาแม้ต้นทุนค่าระวางเรือจะเพิ่มสูงขึ้น

เว็บไซต์ Firstpost รายงานโดยอ้างอิงประมาณการของกระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (United States Department of Agriculture: USDA) ว่า การส่งออกข้าวของอินเดียในปี 2570 คาดว่าจะลดลงร้อยละ 4 เหลือ 24 ล้านตัน เนื่องจากปริมาณข้าวที่มีพร้อมสำหรับการส่งออกลดลง ราคาข้าวภายในประเทศปรับตัวสูงขึ้น และมีความเสี่ยงจากผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากปรากฏการณ์เอลนีโญ ซึ่งส่งผลต่อภาวะตลาดข้าวของประเทศ

คาดการณ์ว่าผลผลิตข้าวของอินเดียในปีการเพาะปลูก 2569/70 จะลดลงร้อยละ 4.5 เหลือ 147 ล้านตัน นับเป็นการลดลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าเป็นครั้งแรกนับตั้งแต่ปีการเพาะปลูก 2558/59 เมื่อเทียบกับผลผลิตสูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ 154 ล้านตันในปีการเพาะปลูก 2568/69 การลดลงที่คาดการณ์ไว้สะท้อนความกังวลเกี่ยวกับปริมาณฝนที่ต่ำกว่าระดับปกติ พื้นที่เพาะปลูกข้าวที่ลดลง และความเสี่ยงที่สภาพอากาศจะแปรปรวนเพิ่มเติมจากปรากฏการณ์เอลนีโญ

การส่งออกที่คาดว่าจะลดลงมีแนวโน้มกระจุกตัวอยู่ในกลุ่มข้าวหักและข้าวขาว เนื่องจากปริมาณผลผลิตที่ลดลงและราคาข้าวภายในประเทศที่สูงขึ้นจำกัดปริมาณข้าวที่มีสำหรับจำหน่ายในตลาดต่างประเทศ ทั้งนี้ อินเดียมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 40-45 ของการส่งออกข้าวโลก ทำให้การเปลี่ยนแปลงด้านการผลิตและกระแสการค้าข้าวของอินเดียมีความสำคัญต่อประเทศผู้นำเข้าข้าวทั่วโลก

ขณะเดียวกัน ราคาข้าวภายในประเทศยังเผชิญแรงกดดันจากภาวะอุปทานที่ตึงตัว โดยมีรายงานว่าราคาข้าวเปลือกเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 10 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า มาอยู่ที่ 46.92 รูปีต่อกิโลกรัม หรือประมาณ 0.49 ดอลลาร์สหรัฐต่อกิโลกรัม ขณะที่ข้าวที่ไม่ใช่บาสมาติบางชนิดในกลุ่มพรีเมียมมีราคาสูงขึ้นร้อยละ 10-25

การเพาะปลูกที่ลดลงในรัฐผู้ผลิตข้าวรายสำคัญ ได้แก่ กรณาฏกะ (Karnataka) เทลังคานา (Telangana) และทมิฬนาฑู (Tamil Nadu) ประกอบกับปริมาณฝนมรสุมที่กระจายตัวไม่สม่ำเสมอ เป็นปัจจัยที่เพิ่มความกังวลเกี่ยวกับปริมาณผลผลิตข้าวในประเทศ

นอกจากนี้ ต้นทุนค่าระวางขนส่งที่สูงขึ้นและการหยุดชะงักด้านโลจิสติกส์ที่เกี่ยวข้องกับความตึงเครียดในเอเชียตะวันตก อาจเพิ่มความท้าทายให้แก่ผู้ส่งออกข้าวอินเดีย ขณะเดียวกัน USDA ได้ปรับลดประมาณการการค้าข้าวโลก โดยสะท้อนถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากปริมาณข้าวที่มีพร้อมสำหรับการส่งออกลดลง

อย่างไรก็ตาม สต็อกข้าวของอินเดียที่อยู่ในระดับสูงอาจช่วยบรรเทาผลกระทบจากผลผลิตที่ลดลงและสนับสนุนปริมาณข้าวที่มีเพียงพอสำหรับตลาดภายในประเทศ ทั้งนี้ ระดับการลดลงของการส่งออกจะขึ้นอยู่กับปริมาณผลผลิตจริง สภาพอากาศ และความเคลื่อนไหวของราคาข้าวภายในประเทศในช่วงหลายเดือนข้างหน้า

ด้านสำนักข่าว The Hitavada รายงานว่า ผู้ส่งออกข้าวของอินเดียกำลังเผชิญความท้าทายด้านโลจิสติกส์ที่เพิ่มขึ้น หลังความตึงเครียดทางภูมิรัฐศาสตร์ส่งผลกระทบต่อเส้นทางเดินเรือและผลักดันให้ค่าระวางขนส่งสินค้าทางทะเลปรับตัวสูงขึ้น โดยรายงานระบุว่า การส่งออกข้าวจากภูมิภาคนาครลดลงเกือบร้อยละ 40 เมื่อเทียบกับปีก่อน ขณะที่ค่าระวางเรือขนส่งสินค้าทางทะเลเพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 50

ต้นทุนการขนส่งที่เพิ่มขึ้นอย่างมากทำให้การส่งออกข้าวด้วยตู้คอนเทนเนอร์มีความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจลดลง เนื่องจากข้าวเป็นสินค้าโภคภัณฑ์ที่มีอัตรากำไรค่อนข้างต่ำ แม้ผู้ส่งออกบางรายกำลังพิจารณาการขนส่งสินค้าแบบเทกองแยกชิ้น (Breakbulk Shipping) เป็นทางเลือก แต่รูปแบบการขนส่งดังกล่าวต้องมีปริมาณสินค้าต่อเที่ยวอย่างน้อย 3,000-4,000 ตัน จึงเป็นข้อจำกัดสำหรับผู้ค้ารายย่อยและผู้ประกอบการขนาดกลางจำนวนมาก

ขณะที่การค้าข้าวหนึ่งของภูมิภาคดังกล่าวก็ได้รับผลกระทบเช่นกัน โดยก่อนหน้านี้ข้าวหนึ่งมีสัดส่วนเกือบร้อยละ 40 ของการส่งออกข้าวทั้งหมดในภูมิภาค และมีตลาดส่งออกสำคัญในแอฟริกาและกลุ่มประเทศอ่าวอาหรับ

สถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนถึงความท้าทายในวงกว้างที่การค้าข้าวของอินเดียกำลังเผชิญ ก่อนหน้านี้มีรายงานว่า ความขัดแย้งในเอเชียตะวันตกส่งผลกระทบต่อเส้นทางเดินเรือ ทำให้ค่าระวางเรือและค่าเบี้ยประกันภัยเพิ่มสูงขึ้น อีกทั้งทำให้ผู้ซื้อในตลาดสำคัญใช้ความระมัดระวังในการสั่งซื้อมากขึ้น ขณะนี้ต้นทุนการขนส่งที่สูงขึ้นกำลังกลายเป็นข้อจำกัดสำคัญสำหรับผู้ส่งออก แม้ว่าความต้องการซื้อจากต่างประเทศยังคงอยู่ในระดับแข็งแกร่ง

ขณะเดียวกัน ตลาดข้าวยังเผชิญความไม่แน่นอนเพิ่มเติมจากแนวโน้มการเกิดปรากฏการณ์เอลนีโญที่รุนแรง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อปริมาณฝนและผลผลิตในพื้นที่เพาะปลูกข้าวสำคัญหลายแห่ง นอกจากนี้ ความกังวลเกี่ยวกับความร่วมมือในการจัดหาปุ๋ยและต้นทุนปัจจัยการผลิตที่สูงขึ้นยังเพิ่มความเสี่ยงให้แก่เกษตรกรและห่วงโซ่อุปทานภาคการเกษตรโดยรวม

ปัจจัยเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่า ตลาดข้าวกำลังได้รับอิทธิพลจากทั้งความเสี่ยงด้านการผลิตและการหยุดชะงักทางการค้า แม้อินเดียจะยังมีปริมาณข้าวคงเหลือเพียงพอสำหรับการส่งออก แต่ค่าขนส่งที่สูงขึ้นและข้อจำกัดด้านโลจิสติกส์อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันและการเคลื่อนย้ายสินค้าส่งออก

ปัจจัยสำคัญที่ต้องติดตาม ได้แก่ ระยะเวลาของการหยุดชะงักของเส้นทางเดินเรือ ทิศทางการระวางเรือ สภาพอากาศในประเทศผู้ผลิตข้าวรายสำคัญ ตลอดจนผลกระทบร่วมกันของปัจจัยเหล่านี้ต่อปริมาณการส่งออกและราคาข้าวในตลาดโลก

ขณะที่สำนักข่าว The Hindu Businessline รายงานว่าผู้ส่งออกข้าวอินเดียได้ริเริ่มขนส่งข้าวจำนวน 102,210 ตัน ด้วยเรือบรรทุกสินค้าเทกอง 3 ลำไปยังตลาดตะวันออกกลาง โดยสหพันธ์ผู้ส่งออกข้าวอินเดีย (Indian Rice Exporters' Federation: IREF) ร่วมกับบริษัท Eximwala Solutions Pte. Ltd. ซึ่งตั้งอยู่ในสิงคโปร์ ระบุว่า การดำเนินการดังกล่าวจะช่วยลดต้นทุนค่าขนส่ง และอาจประหยัดค่าใช้จ่ายได้ 260 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน

องค์กรผู้ส่งออกข้าวของอินเดียได้จัดการขนส่งข้าวบาสมาดิจำนวน 102,210 เมตริกตันไปยังอิรักด้วยเรือบรรทุกสินค้าเทกอง 3 ลำ โดยตั้งเป้าลดต้นทุนค่าระวางขนส่งลงร้อยละ 74 ท่ามกลางปัญหาการขนส่งทางเรือที่หยุดชะงัก การขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ และต้นทุนโลจิสติกส์ที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อการค้ากับภูมิภาคตะวันออกกลาง

IREF ซึ่งร่วมมือกับบริษัท Eximwala Solutions Pte. Ltd. ระบุว่า การขนส่งรูปแบบนี้จะช่วยลดค่าระวางลงเหลือประมาณ 90 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน จากอัตราค่าขนส่งทางเรือแบบตู้คอนเทนเนอร์ที่เสนอไว้ประมาณ 350 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน หรืออาจประหยัดค่าใช้จ่ายได้ 260 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน

จากอัตราค่าขนส่งที่เสนอไว้ ส่วนต่างดังกล่าวอาจคิดเป็นการประหยัดค่าระวางขนส่งขั้นต้นประมาณ 26.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สำหรับโครงการขนส่งด้วยเรือทั้ง 3 ลำ อย่างไรก็ตาม จำนวนเงินที่ประหยัดได้จริงจะขึ้นอยู่กับต้นทุนขั้นสุดท้ายและเงื่อนไขการขนส่ง

โครงการนี้ครอบคลุมเรือ 3 ลำที่มุ่งหน้าไปยังท่าเรืออุมม์กัสร (Umm Qasr) ของอิรัก โดย IREF ระบุว่าเรือ MV LAMAR S ซึ่งบรรทุกข้าวจำนวน 36,810 ตัน ได้เดินทางถึงท่าเรือ เข้าเทียบท่าที่ท่าเทียบเรือหมายเลข 3 และเริ่มขนถ่ายข้าวแล้ว ส่วนเรืออีก 2 ลำ ได้แก่ MV LOLO GATE และ MV OUTLANDER ได้รับการกำหนดให้บรรทุกข้าวจำนวน 25,500 ตัน และ 39,900 ตัน ตามลำดับ

โครงการริเริ่มนี้เกิดขึ้นในช่วงที่ผู้ส่งออกกำลังเผชิญกับอัตราค่าระวางขนส่งที่สูงขึ้นและความไม่แน่นอนด้านโลจิสติกส์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อราคาสินค้าไปยังภูมิภาคอาหรับ ซึ่งเป็นตลาดระดับภูมิภาคที่ใหญ่ที่สุดของอินเดียสำหรับข้าวบาสมาดิ

ข้อมูลที่ IREF อ้างอิงระบุว่า ในปีงบประมาณที่สิ้นสุดเดือนมีนาคม 2569 อินเดียส่งออกข้าวบาสมาดิไปยังภูมิภาคตะวันออกกลางจำนวน 4.564 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่า 342,840 ล้านบาท หรือ 34,284 ดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นประมาณร้อยละ 70 ของปริมาณการส่งออกข้าวบาสมาดิทั้งหมดของอินเดีย หากรวมข้าวพันธุ์ที่ไม่ใช่บาสมาดิด้วยการส่งออกข้าวไปยังภูมิภาคนี้มีปริมาณรวม 5.648 ล้านตัน มูลค่า 396,570 ล้านบาท หรือ 39,657 ดอลลาร์สหรัฐ

สหพันธ์ ระบุว่า ขาดดุลการค้าข้าวบาสมาดิรายใหญ่ที่สุดของอินเดียในภูมิภาคดังกล่าว โดยมีมูลค่าการนำเข้า 83,240 ล้านบาท หรือ 8,324 ดอลลาร์สหรัฐ ตามด้วยอิหร่าน 69,700 ล้านบาท หรือ 6,970 ดอลลาร์สหรัฐ อิรัก 55,830 ล้านบาท หรือ 5,583 ดอลลาร์สหรัฐ และสหรัฐอเมริกา 41,320 ล้านบาท หรือ 4,132 ดอลลาร์สหรัฐ ในปีงบประมาณ 2568/69

ในช่วงเวลาเดียวกัน อิรักนำเข้าข้าวบาสมาดิจากอินเดียประมาณ 764,000 ตัน สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการรักษาต้นทุนการขนส่งให้สามารถแข่งขันได้ และการมีเส้นทางขนส่งสินค้าที่เชื่อถือได้

นายเดฟ การ์ก (Dev Garg) รองประธานระดับชาติของ IREF กล่าวว่า ตลาดตะวันออกกลางมีส่วนเกี่ยวข้องร้อยละ 70 ของการส่งออกข้าวบาสมาดิของอินเดีย และต้นทุนการขนส่งที่เพิ่มขึ้นส่งผลโดยตรงต่อความสามารถในการแข่งขันของเรา การตั้งเป้าลดค่าระวางจาก 350 ดอลลาร์สหรัฐเหลือ 90 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน แสดงให้เห็นว่าโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นสามารถสร้างประโยชน์ให้แก่ทั้งผู้ส่งออกอินเดียและผู้ซื้อในต่างประเทศได้อย่างไร เป้าหมายของเราคือการพัฒนาแนวทางที่มีความคุ้มค่าเชิงพาณิชย์ในลักษณะเดียวกันสำหรับตลาดอื่นๆ ในภูมิภาคอาหรับ เสริมสร้างการส่งออกข้าวของอินเดีย และเพิ่มผลตอบแทนตลอดห่วงโซ่มูลค่า

ค่าขนส่งที่ลดลงอาจช่วยให้ผู้ส่งออกปกป้องอัตรากำไรและรักษาความสามารถในการแข่งขันด้านราคาในตลาดต่างประเทศ โดยเฉพาะตลาดที่ต้นทุนโลจิสติกส์มีผลต่อราคาข้าวเมื่อถึงปลายทาง หากสามารถนำรูปแบบการขนส่งนี้ไปใช้กับตลาดอื่นๆ ได้ การขนส่งด้วยเรือบรรทุกสินค้าเทกองยังอาจเป็นทางเลือกให้แก่ผู้ส่งออกในช่วงที่มีข้อจำกัดด้านจำนวนตู้คอนเทนเนอร์

อย่างไรก็ตาม ระดับของผลประโยชน์ที่จะได้รับขึ้นอยู่กับความสม่ำเสมอของการมีเรือบรรทุกสินค้าเทกองให้บริการ ต้นทุนการขนถ่ายสินค้าที่ทำเรือ กำหนดการขนส่ง และความเหมาะสมของการขนส่งแบบเทกองสำหรับสินค้าแต่ละเที่ยวและความต้องการของผู้ซื้อ

โครงการนี้มีขึ้นก่อนการประชุม Bharat International Rice Conference (BIRC) 2026 ซึ่งมีกำหนดจัดขึ้นที่ศูนย์ Bharat Mandapam กรุงนิวเดลี ระหว่างวันที่ 23-25 ตุลาคม 2569

ภายในการประชุมจะมีการจัดเวทีให้ความรู้เฉพาะหัวข้อ “การขนส่งทางเรือ: สินค้าเทกองและตู้คอนเทนเนอร์-การปกป้องอัตรากำไรและการลดข้อพิพาท” (Shipping: Bulk and Containers-Protect Margins and Mitigate Disputes) เพื่อหารือเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ด้านค่าระวาง การเปรียบเทียบการขนส่งสินค้าเทกองกับการขนส่งในตู้คอนเทนเนอร์ การประกันภัยสินค้า ความล่าช้าที่ทำเรือ สัญญาการขนส่งทางทะเล และการป้องกันข้อพิพาท

การประชุมครั้งนี้จะมีเวทีให้ความรู้ที่มุ่งเน้นภาคธุรกิจจำนวน 9 หัวข้อ ครอบคลุมการคาดการณ์ราคาข้าวโลก ตลาดส่งออกเกิดใหม่ การคุ้มครองการชำระเงิน การรับรองคุณภาพ นโยบายภาครัฐ ความยั่งยืน การสีข้าวให้ได้กำไร และผลิตภัณฑ์ข้าวมูลค่าเพิ่ม โดยจะมีการถ่ายทอดสดเวทีดังกล่าวด้วย

IREF ระบุว่า โครงการขนส่งข้าวนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิสัยทัศน์ “One Nation, One Trade, One Policy” หรือ “หนึ่งประเทศ หนึ่งการค้า หนึ่งนโยบาย” ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อลดต้นทุนการค้าและเสริมสร้างสถานะของอินเดียในตลาดข้าวโลก

สำนักข่าว BigMint Bureau รายงานว่า พื้นที่เพาะปลูกข้าวฤดูคาร์ฟ ปี 2569 ลดลงร้อยละ 3.5 จากฝนมรสุมที่ตกไม่สม่ำเสมอส่งผลกระทบต่อการใช้พื้นที่เพาะปลูก โดยที่รัฐเตลังคานาและรัฐกรณาฏกะมีพื้นที่เพาะปลูกข้าว

ลดลงมากที่สุด ขณะที่ปริมาณฝนมรสุมที่ตกไม่สม่ำเสมอส่งผลกระทบต่อการเพาะปลูกข้าวเปลือกในหลายรัฐผู้ผลิตข้าวสำคัญ

ทั้งนี้ พื้นที่เพาะปลูกข้าวของอินเดียในฤดูคารีฟ (Kharif) ปี 2569 ลดลง 15.56 แสนเฮกตาร์ หรือร้อยละ 3.5 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า เหลือ 433.62 แสนเฮกตาร์ จาก 449.18 แสนเฮกตาร์ในช่วงเดียวกันของปีก่อน การลดลงดังกล่าวถือว่ารุนแรงที่สุดเมื่อเทียบกับพืชฤดูคารีฟหลักชนิดอื่นๆ และเกิดขึ้นท่ามกลางปริมาณฝนที่ตกไม่สม่ำเสมอและต่ำกว่าระดับปกติในหลายพื้นที่ของประเทศในช่วงฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้

พื้นที่เพาะปลูกข้าวลดลงในหลายรัฐผู้ผลิตข้าวสำคัญ โดยรัฐเตลังคานามีพื้นที่ลดลงมากที่สุด 4.26 แสนเฮกตาร์ รองลงมาคือรัฐกรณาฏกะ ลดลง 4.23 แสนเฮกตาร์ รัฐอุตตรประเทศมีพื้นที่ลดลง 1.84 แสนเฮกตาร์ ขณะที่รัฐมัธยประเทศและรัฐอานธรประเทศลดลง 1.75 แสนเฮกตาร์ และ 1.70 แสนเฮกตาร์ ตามลำดับ นอกจากนี้ รัฐทมิฬนาฑู รัฐมหาราษฏระ และรัฐฌาร์ขัณฑ์ มีพื้นที่เพาะปลูกข้าวลดลง 1.41 แสนเฮกตาร์ 1.15 แสนเฮกตาร์ และ 1 แสนเฮกตาร์ ตามลำดับ

การลดลงของพื้นที่เพาะปลูกข้าวในระดับประเทศได้รับการชดเชยบางส่วนจากการเพิ่มขึ้นของพื้นที่เพาะปลูกในบางรัฐ โดยรัฐโอฑิศามีพื้นที่เพิ่มขึ้นมากที่สุด 0.66 แสนเฮกตาร์ รองลงมาคือรัฐอัสสัม เพิ่มขึ้น 0.59 แสนเฮกตาร์ และรัฐพิหาร เพิ่มขึ้น 0.26 แสนเฮกตาร์ ขณะที่รัฐคุชราต รัฐहरยาणा และรัฐปัญจาบรายงานว่าพื้นที่เพาะปลูกข้าวเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเช่นกัน

การลดลงของพื้นที่เพาะปลูกข้าวแตกต่างจากพืชชนิดอื่นที่มีพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้น โดยพื้นที่เพาะปลูกพืชตระกูลถั่วเพิ่มขึ้น 2.57 แสนเฮกตาร์ ขณะที่ข้าวฟ่างโจวอาร์ (Jowar) และข้าวฟ่างบาจรา (Bajra) เพิ่มขึ้น 1.30 แสนเฮกตาร์ และ 2.09 แสนเฮกตาร์ ตามลำดับ ขณะที่พื้นที่เพาะปลูกพืชน้ำมันเพิ่มขึ้นเล็กน้อย 1.11 แสนเฮกตาร์ ส่วนพื้นที่เพาะปลูกข้าวโพด ฝ้าย และอ้อยลดลง

การลดลงของพื้นที่เพาะปลูกข้าวมีนัยสำคัญต่อปริมาณข้าวของอินเดีย อย่างไรก็ตาม ผลกระทบต่อผลผลิตรวมจะขึ้นอยู่กับผลผลิตต่อพื้นที่และสภาพการเพาะปลูกในช่วงเวลาที่เหลือของฤดูกาล โดยคาดว่าปริมาณข้าวเปลือกฤดูใหม่ที่จะเข้าสู่ตลาดจะเพิ่มขึ้นในช่วงเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน ดังนั้น ปริมาณผลผลิตและการรับซื้อข้าวจะยังคงเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อปริมาณข้าวที่มีจำหน่ายและราคา นอกจากนี้ ผลกระทบเพิ่มเติมจากสภาพอากาศอาจส่งผลต่อปริมาณข้าวในตลาดได้เช่นกัน

พื้นที่เพาะปลูกข้าวที่ลดลงร้อยละ 3.5 บ่งชี้ถึงแนวโน้มอุปทานข้าวเปลือกที่ตึงตัวขึ้น หากผลผลิตต่อพื้นที่ได้รับผลกระทบจากปริมาณฝนมรสุมที่ตกไม่สม่ำเสมอด้วย อย่างไรก็ตาม ผลกระทบต่อผลผลิตโดยรวมจะขึ้นอยู่กับสภาพการเพาะปลูกและผลผลิตต่อพื้นที่ในรัฐผู้ผลิตข้าวสำคัญ

ในช่วงที่ผลผลิตข้าวฤดูใหม่เริ่มทยอยเข้าสู่ตลาด การประเมินผลผลิต ปริมาณการรับซื้อ และปริมาณข้าวที่เข้าสู่ตลาด จะยังคงเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดทิศทางราคาข้าวในช่วงหลายเดือนข้างหน้า

สำนักข่าว Bloomberg รายงานว่า อินเดียได้รับข้อเสนอราคานำเข้าปุ๋ยยูเรียในการประมูลครั้งล่าสุดลดลงอย่างมีนัยสำคัญ สะท้อนให้เห็นว่าราคาปุ๋ยในตลาดโลกเริ่มปรับตัวอ่อนคลายลง หลังจากเผชิญกับต้นทุนที่อยู่ในระดับสูงต่อเนื่องมาหลายเดือน

บริษัท Indian Potash Ltd. ได้รับข้อเสนอราคาสำหรับการส่งมอบยูเรียไปยังชายฝั่งตะวันตกของอินเดีย อยู่ที่ 356.25–416.50 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ขณะที่ข้อเสนอสำหรับชายฝั่งตะวันออกอยู่ที่ 352.10–465 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน โดยทั้งสองพื้นที่ที่มีปริมาณยูเรียที่เสนอขายมากกว่าปริมาณที่อินเดียต้องการซื้อเกินกว่า 2 เท่า

ข้อเสนอราคาครั้งล่าสุดต่ำกว่าราคาที่ยินยอมซื้อในเดือนสิงหาคมเกือบร้อยละ 10 โดยในครั้งนั้นอินเดียซื้อข้าวในราคา 390.25–393.65 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ก่อนหน้านี้ ราคาข้าวเคยพุ่งสูงถึง 959 ดอลลาร์สหรัฐต่อตันในช่วงต้นปีนี้ ภายหลังเกิดการหยุดชะงักของอุปทานจากตะวันออกกลางที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งระหว่างอิหร่าน

นับตั้งแต่นั้นมา ราคาข้าวได้ปรับตัวลดลง เนื่องจากข้อจำกัดด้านอุปทานเริ่มคลี่คลายลงและความต้องการในตลาดโลกลดลง การซื้อข้าวของอินเดียได้รับการติดตามอย่างใกล้ชิด เนื่องจากราคาในการจัดซื้อดังกล่าวถือเป็นเกณฑ์อ้างอิงสำคัญสำหรับประเทศผู้นำเข้ารายใหญ่อื่นๆ

การปรับลดลงของราคาข้าวเกิดขึ้นก่อนเข้าสู่ฤดูเพาะปลูกพืชฤดูหนาวของอินเดีย ซึ่งคาดว่าความต้องการข้าวจะเพิ่มขึ้นเมื่อเกษตรกรเริ่มหว่านปลูกข้าวสาลี เรพซิด และถั่วชิกพี นอกจากนี้ การนำเข้าปุ๋ยในราคาที่ถูกลงยังอาจช่วยลดแรงกดดันต่องบประมาณของรัฐบาลอินเดียสำหรับการอุดหนุนปุ๋ยได้อีกด้วย

ที่มา *Oryza.com*

ปากีสถาน

หน่วยงานส่งเสริมการค้าของปากีสถาน (Trade Development Authority of Pakistan: TDAP) สนับสนุนความพยายามในการขยายการส่งออกข้าวไปยังฟิลิปปินส์ โดยปากีสถานได้เสนอที่จะจัดหาข้าวให้ฟิลิปปินส์อย่างน้อยปีละ 1 ล้านตัน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขทางการค้าที่ทั้งสองฝ่ายตกลงร่วมกัน

ข้อเสนอดังกล่าวมีขึ้นระหว่างการประชุม World Rice Conference 2026 ซึ่งจัดขึ้นที่กรุงมะนิลา ระหว่างวันที่ 7–9 ตุลาคม โดยมีบริษัทปากีสถานเข้าร่วมมากกว่า 20 แห่ง ภายใต้การสนับสนุนของ TDAP และสถานเอกอัครราชทูตปากีสถาน

สถานเอกอัครราชทูตปากีสถานระบุว่า ในช่วงเดือนกรกฎาคม–กันยายน 2569 ปากีสถานส่งออกข้าวไปยังฟิลิปปินส์ประมาณ 300,000 ตัน คิดเป็นมูลค่า 117 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยข้าวมีสัดส่วนร้อยละ 75 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดของปากีสถานไปยังฟิลิปปินส์ในช่วงเวลาดังกล่าว และเป็นปริมาณการส่งออกในรอบสามเดือนที่สูงเป็นประวัติการณ์

เอกอัครราชทูตปากีสถานกล่าวในการประชุมว่า ปากีสถานสามารถสนับสนุนความมั่นคงทางอาหารของฟิลิปปินส์ผ่านการจัดส่งข้าวอย่างสม่ำเสมอ ขณะที่เจ้าหน้าที่การค้าของปากีสถานได้นำเสนอโอกาสในการขยายการค้าทวิภาคีและความร่วมมือด้านการเกษตร

ภายในงาน มีบริษัทปากีสถาน 5 แห่งจัดแสดงสินค้าในบูธของตนเอง ควบคู่กับบูธระดับชาติที่ดำเนินการโดยสถานเอกอัครราชทูตปากีสถาน การหารือมุ่งเน้นไปที่ข้อกำหนดในการจัดซื้อ รายละเอียดคุณลักษณะของสินค้า ราคา และข้อตกลงการจัดหาข้าวในระยะยาว

ที่มา *Oryza.com*

บังกลาเทศ

รายงานของ The Business Standard ระบุว่า ราคาข้าวในตลาดค้าปลีกกรุงธากาของบังกลาเทศปรับเพิ่มขึ้นกิโลกรัมละ 1–3 টাকা ในช่วง 1–1.5 สัปดาห์ที่ผ่านมา หรือประมาณ 0.008–0.024 ดอลลาร์สหรัฐต่อกิโลกรัม โดยมีสาเหตุจากราคาข้าวเปลือกที่สูงขึ้น ราคาข้าวในระดับโรงสีที่ปรับเพิ่มขึ้น และต้นทุนการขนส่งที่สูงขึ้น

ข้าวคุณภาพดีมีราคาปรับเพิ่มขึ้นกิโลกรัมละ 2–3 টাকা โดยข้าวพันธุ์มินิเกต (Miniket) จำหน่ายในราคา กิโลกรัมละ 65–76 টাকা (0.53–0.62 ดอลลาร์สหรัฐ) ขณะที่ข้าวพันธุ์นาซีร์เชล (Nazirshail) มีราคา กิโลกรัมละ

70–95 ตากา (0.57–0.77 ดอลลาร์สหรัฐ) ขึ้นอยู่กับคุณภาพ ส่วนข้าวคุณภาพปานกลาง ได้แก่ Paijam, BRRI-28 และ BRRI-29 มีราคากิโลกรัมละ 58–65 ตากา (0.47–0.53 ดอลลาร์สหรัฐ) เพิ่มขึ้นประมาณ 3 ตากาต่อกิโลกรัม ในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมา

ผู้ค้าระบุว่า ส่วนหนึ่งของการปรับขึ้นราคามีสาเหตุมาจากต้นทุนการขนส่งที่เพิ่มขึ้น หลังจากราคาน้ำมันดิบเพิ่มขึ้นในเดือนกันยายนที่ผ่านมา โดยค่าเช่ารถบรรทุกสำหรับขนส่งข้าวจากเมืองดินาฆปุร์ (Dinajpur) เพิ่มขึ้นประมาณ 3,000 ตากาต่อคัน (24.37 ดอลลาร์สหรัฐ) ขณะที่การขนส่งจากเมืองจาปายินาวาบัคญ์ (Chapainawabganj) มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น 2,000 ตากา (16.25 ดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ ราคาข้าวในระดับโรงสีในบางพื้นที่ยังเพิ่มขึ้นสูงถึงกระสอบละ 50 ตากา (0.41 ดอลลาร์สหรัฐ) ส่งผลให้ผู้ค้าปรับขึ้นราคาขายปลีกตามไปด้วย

สำหรับข้าวคุณภาพต่ำหรือข้าวหยาบ ราคายังคงค่อนข้างทรงตัวอยู่ที่กิโลกรัมละ 50–55 ตากา (0.41–0.45 ดอลลาร์สหรัฐ)

การปรับขึ้นราคาข้าวครั้งล่าสุดสะท้อนให้เห็นว่า ต้นทุนเชื้อเพลิงและโลจิสติกส์ที่สูงขึ้น ประกอบกับราคาข้าวเปลือกและราคาข้าวขายส่งที่เพิ่มขึ้น อาจเพิ่มแรงกดดันต่อตลาดข้าวภายในประเทศและผู้บริโภคในบังกลาเทศ

ขณะที่สำนักข่าว BigMint Bureau รายงานว่า ราคาข้าวบังกลาเทศปรับตัวสูงขึ้น หลังต้นทุนเชื้อเพลิงดันราคาขายปลีกเพิ่มขึ้น โดยราคาข้าวขายปลีกเพิ่มขึ้น 1–3 ตากาต่อกิโลกรัม ท่ามกลางต้นทุนการขนส่งที่สูงขึ้น ขณะที่ราคาข้าวหน้าโรงสีเคลื่อนไหวแตกต่างกัน โดยโรงสีบางแห่งปรับขึ้นราคา 50 ตากาต่อกระสอบ

ทั้งนี้ราคาข้าวขายปลีกในบังกลาเทศปรับตัวสูงขึ้นตามต้นทุนเชื้อเพลิงและค่าขนส่งที่เพิ่มขึ้น โดยราคาข้าวหลายประเภท ทั้งข้าวคุณภาพดี ข้าวคุณภาพปานกลาง และข้าวคุณภาพทั่วไป ในตลาดค้าปลีกกรุงธากา ปรับขึ้น 1–3 ตากาต่อกิโลกรัม นอกจากนี้ ต้นทุนการจัดซื้อข้าวเปลือกที่สูงขึ้นยังส่งผลให้โรงสีบางแห่งปรับขึ้นราคา อย่างไรก็ตาม ราคาข้าวหน้าโรงสียังคงเคลื่อนไหวแตกต่างกันในแต่ละภูมิภาค

ข้าวพันธุ์ Miniket จำหน่ายในราคากิโลกรัมละ 68–76 ตากา ขณะที่ข้าวจากแบรนด์หลัก ได้แก่ Desh Agro, Diamond, Manzur และ Sagar มีราคากิโลกรัมละ 74–75 ตากา เพิ่มขึ้นจากประมาณ 72 ตากาในสัปดาห์ก่อนหน้า ส่วนข้าว Miniket แรนด์ Rashid ปรับขึ้น 2 ตากา มาอยู่ที่กิโลกรัมละ 75 ตากา

สำหรับข้าวพันธุ์ Nazirshail ราคาปรับเพิ่มขึ้น 2–3 ตากาต่อกิโลกรัมในช่วงสองสัปดาห์ที่ผ่านมา มาอยู่ที่กิโลกรัมละ 70–95 ตากา ขึ้นอยู่กับคุณภาพ ส่วนข้าวคุณภาพทั่วไปมีราคาปรับขึ้นจากกิโลกรัมละ 48–52 ตากา เป็น 50–54 ตากา ขณะที่ข้าวคุณภาพปานกลาง เช่น พันธุ์ BR-28 และ Pajam จำหน่ายในราคากิโลกรัมละ 58–64 ตากา

การปรับขึ้นราคาของข้าวหลายประเภทสะท้อนให้เห็นว่า แรงกดดันด้านราคากำลังเกิดขึ้นในตลาดค้าปลีกโดยรวม ไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะข้าวเกรดพรีเมียมเท่านั้น

สำหรับราคาข้าวหน้าโรงสียังไม่ได้ปรับขึ้นในทิศทางเดียวกัน และโดยรวมทรงตัวในช่วงเดือนที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม โรงสีข้าวอัดโนมัตแห่งหนึ่งในเขตกุสเตีย (Kushtia) ได้ปรับขึ้นราคาข้าว 50 ตากาต่อกระสอบ โดยระบุว่าสาเหตุมาจากค่าขนส่งและราคาข้าวเปลือกที่สูงขึ้น

ที่ตลาดจาตราบารี (Jatrabari) ในกรุงธากา ข้าวพันธุ์ Pajam บรรจุกระสอบมีราคาปรับขึ้น 50 ตากา จากกระสอบละ 3,000 ตากา เป็น 3,050 ตากา ซึ่งความแตกต่างระหว่างราคาข้าวหน้าโรงสีที่ทรงตัวกับราคาที่ปรับสูงขึ้นในบางพื้นที่สะท้อนให้เห็นว่า ผลกระทบจากต้นทุนที่เพิ่มขึ้นแตกต่างกันไปตามสถานที่และเงื่อนไขในการจัดซื้อข้าวเปลือก

ราคาข้าวขายปลีกในบังกลาเทศมีแนวโน้มทรงตัวในระดับสูงในระยะใกล้ หากต้นทุนเชื้อเพลิงและค่าขนส่งยังคงอยู่ในระดับสูง นอกจากนี้ การปรับขึ้นของราคาจัดซื้อข้าวเปลือกหรือราคาข้าวหน้าโรงสีเพิ่มเติมอาจส่งผลให้ราคาขายปลีกเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ขณะที่ราคาข้าวหน้าโรงสีที่ทรงตัวอาจช่วยจำกัดอัตราการเพิ่มขึ้นของราคาขายปลีก

สำหรับผู้ประกอบการค้าข้าว ปัจจัยสำคัญที่ควรติดตาม ได้แก่ ต้นทุนการจัดซื้อข้าวเปลือก ค่าใช้จ่ายในการขนส่ง และการเปลี่ยนแปลงของราคาข้าวหน้าโรงสี ทั้งนี้ การเพิ่มขึ้นของราคาขายปลีกเพียงอย่างเดียวยังไม่สามารถยืนยันได้ว่าโรงสีมีส่วนต่างกำไรเพิ่มขึ้น หรือข้าวมีความสามารถในการแข่งขันด้านการส่งออกสูงขึ้น เนื่องจากผลกระทบที่แท้จริงขึ้นอยู่กับการกระจายต้นทุนตลอดห่วงโซ่อุปทาน

ที่มา Oryza.com

อิหร่าน

ตามรายงานของ TV Brics นักวิจัยชาวอิหร่านกำลังพัฒนาพันธุ์ข้าวใหม่ที่สามารถทนต่อภาวะภัยแล้งและข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำได้ ขณะที่ประเทศพยายามเพิ่มความยืดหยุ่นของการผลิตข้าวให้สามารถรับมือกับภาวะขาดแคลนน้ำที่ทวีความรุนแรงขึ้น ซึ่งการวิจัยดังกล่าวดำเนินการโดยนักวิทยาศาสตร์จากสถาบันวิจัยข้าวแห่งอิหร่าน (Iran's Rice Research Institute) โดยมุ่งเน้นการพัฒนาพันธุ์ข้าวที่สามารถรักษาระดับผลผลิตไว้ได้ พร้อมกับใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

งานวิจัยนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่ออิหร่าน ซึ่งการเพาะปลูกข้าวกำลังเผชิญแรงกดดันเพิ่มขึ้นจากภาวะภัยแล้งและทรัพยากรน้ำที่ลดลง เนื่องจากข้าวเป็นพืชที่ต้องใช้น้ำในปริมาณมาก การพัฒนาพันธุ์ข้าวที่ทนแล้งจึงเป็นส่วนสำคัญของความพยายามในการรักษาระดับการผลิตข้าวภายในประเทศ

งานวิจัยในปี 2569 โดยนักวิจัยจากสถาบันวิจัยข้าวได้ประเมินพันธุ์กรรมข้าว (rice genotypes) จำนวน 82 รายการ ตลอดฤดูเพาะปลูก 3 ฤดู ภายใต้สภาวะการให้น้ำตามปกติและสภาวะภัยแล้งในช่วงปลายฤดูเพาะปลูก ผลการศึกษาพบว่า ผลผลิตเมล็ดข้าวเฉลี่ยลดลงจาก 4,428 กิโลกรัมต่อเฮกตาร์ ภายใต้การให้น้ำตามปกติ เหลือ 2,676 กิโลกรัมต่อเฮกตาร์ภายใต้ภาวะเครียดจากภัยแล้ง หรือลดลงเกือบร้อยละ 40 โดยสาเหตุหลักมาจากจำนวนเมล็ดที่สมบูรณ์ต่อรวงลดลง

ผลการศึกษาระบุว่า พันธุ์กรรมข้าว M1, Sela-Zodras และ Shiroudi เป็นสายพันธุ์ที่มีศักยภาพ โดยให้ผลผลิตค่อนข้างสูงควบคู่กับประสิทธิภาพที่ดีภายใต้สภาวะภัยแล้ง นักวิจัยระบุว่า พันธุ์กรรมข้าวเหล่านี้อาจเป็นแหล่งพันธุ์กรรมที่มีคุณค่าสำหรับโครงการปรับปรุงพันธุ์ในอนาคต ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาพันธุ์ข้าวที่สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้

นอกจากการพัฒนาพันธุ์ข้าวแล้ว นักวิจัยชาวอิหร่านยังศึกษาวิธีการให้น้ำควบคู่กันไปด้วย โดยการทดลองก่อนหน้านี้ของสถาบันวิจัยข้าวพบว่า การให้น้ำแบบเปียกสลับแห้ง (Alternate Wetting and Drying: AWD) สามารถลดการใช้น้ำได้ร้อยละ 17.3 โดยผลผลิตลดลงเพียงประมาณร้อยละ 6 เมื่อเทียบกับวิธีการให้น้ำแบบดั้งเดิม

ดังนั้น งานปรับปรุงพันธุ์ข้าวล่าสุดจึงเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ที่กว้างขึ้นในการลดความเปราะบางของภาคการผลิตข้าวอิหร่านต่อปัญหาการขาดแคลนน้ำ การใช้พันธุ์ข้าวที่ทนแล้งร่วมกับวิธีการให้น้ำที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น อาจช่วยรักษาระดับผลผลิตข้าวไว้ได้ ขณะที่ก็ลดแรงกดดันต่อทรัพยากรน้ำที่มีอยู่อย่างจำกัดมากขึ้นเรื่อยๆ

ที่มา Oryza.com

สหภาพยุโรป

สหภาพยุโรป (the European Union; EU) รายงานว่า การนำเข้าข้าวในปีการตลาด (Marketing year) 2026/27 (ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2569-31 สิงหาคม 2570) ในช่วงวันที่ 1 กันยายน – 6 ตุลาคม 2569 มีการนำเข้าข้าว (ข้าวเปลือก (คิดเป็นข้าวสารแล้ว) ข้าวกล้อง ข้าวสาร แต่ไม่รวมข้าวหัก) ปริมาณ 122,330 ตัน ลดลงประมาณ 20.5% เมื่อเทียบกับจำนวน 153,913 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเป็นการนำเข้าข้าวสายพันธุ์ Japonica จำนวน 10,842 ตัน ลดลงประมาณ 50.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 21,801 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ขณะที่ข้าวสายพันธุ์ Indica นำเข้าจำนวน 111,488 ตัน ลดลงประมาณ 15.6% เมื่อเทียบกับจำนวน 132,113 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา สำหรับข้าวหักนั้น มีการนำเข้าปริมาณ 16,853 ตัน ลดลงประมาณ 40.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 28,405 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ในสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 6 ตุลาคม 2569 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าว 25,210 ตัน โดยในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน - 6 ตุลาคม 2569 ประเทศต่างๆ ที่นำเข้าข้าวประกอบด้วย ฝรั่งเศส 28,932 ตัน อิตาลี 18,462 ตัน เนเธอร์แลนด์ 16,666 ตัน โปแลนด์ 12,180 ตัน เยอรมนี 10,272 ตัน สเปน 7,652 ตัน โปรตุเกส 7,018 ตัน เบลเยียม 5,488 ตัน สวีเดน 3,354 ตัน สาธารณรัฐเชค 2,858 ตัน สโลวาเกีย 1,601 ตัน โรมาเนีย 1,141 ตัน เดนมาร์ก 1,012 ตัน เป็นต้น

ที่มา *Oryza.com*

กานา

ตามรายงานของ bne IntelliNews กานาตั้งเป้าบรรลุความสามารถในการพึ่งพาตนเองด้านข้าวภายในปี 2571 เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายในการนำเข้าข้าวรายปี ซึ่งประเมินว่าอาจสูงถึง 500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ อย่างไรก็ตาม เกษตรกรผู้ปลูกข้าวภายในประเทศยังคงประสบปัญหาในการจำหน่ายผลผลิต แม้ว่ากานายังคงพึ่งพาการนำเข้าข้าวก็ตาม

เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2569 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรของกานาประกาศแผนเชื่อมโยงการออกใบอนุญาตนำเข้าข้าวกับการมีส่วนร่วมระหว่างผู้นำเข้าและผู้ผลิตข้าวในประเทศที่สามารถตรวจสอบได้ เพื่อส่งเสริมการลงทุนในการเพาะปลูกข้าวภายในประเทศ โดยไม่ใช้มาตรการห้ามนำเข้าโดยสิ้นเชิง ปัจจุบัน ผลผลิตภายในประเทศสามารถตอบสนองความต้องการข้าวของประเทศได้ร้อยละ 56 ส่วนอีกร้อยละ 44 มาจากการนำเข้า

มีรายงานว่า ผลผลิตข้าวสารของกานาเพิ่มขึ้นเป็น 960,000 ตันในปี 2568 จาก 650,000 ตันในปี 2567 โดยยุทธศาสตร์การพัฒนาข้าวแห่งชาติฉบับที่ 2 (National Rice Development Strategy II) ตั้งเป้าผลิตข้าวเปลือกให้ได้ 3.31 ล้านตันภายในปี 2571 ขณะที่แผนระยะกลางอีกฉบับกำหนดเป้าหมายไว้ที่ 3.05 ล้านตัน สำหรับเป้าหมายการผลิตข้าวสารของแผนทั้งสองฉบับอยู่ที่ 1.82 ล้านตัน และ 1.76 ล้านตัน ตามลำดับ

เพื่อเพิ่มผลผลิต รัฐบาลมีแผนเปิดตัวโครงการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าข้าวที่มีความยืดหยุ่นต่อความเสี่ยงในภูมิภาคแอฟริกาตะวันตก (Regional West African Resilient Rice Value Chains Project: REWARD) ในเดือนพฤศจิกายน โดยได้รับเงินสนับสนุนจำนวน 18.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐจากธนาคารพัฒนาแอฟริกา (African Development Bank) โครงการนี้จะพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกข้าวขนาด 3,200 เฮกตาร์ในภาคเหนือของกานา ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านการแปรรูป และสนับสนุนเกษตรกรรายย่อยมากกว่า 20,000 ราย

อย่างไรก็ตาม การเพิ่มผลผลิตเพียงอย่างเดียวอาจไม่สามารถแก้ไขปัญหาของภาคข้าวได้ทั้งหมด เนื่องจากเกษตรกรยังประสบปัญหาในการหาผู้ซื้อผลผลิต แม้ว่าประเทศจะยังคงนำเข้าข้าวอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสะท้อนถึงจุดอ่อนที่อาจมีอยู่ในด้านการตลาด การกระจายสินค้า และความสามารถในการแข่งขันของกระบวนการแปรรูป ขณะเดียวกัน โฆษกสมาคมผู้ผลิตและแปรรูปข้าว (Rice Producers and Processors Association) เตือนว่า หากเกษตรกรไม่สามารถจำหน่ายข้าวให้ครอบคลุมต้นทุนการผลิตได้ ก็อาจลดพื้นที่เพาะปลูกลง ซึ่งอาจส่งผลให้เงินเพื่อด้านอาหารปรับตัวสูงขึ้น

นอกจากนี้ การจัดซื้อข้าวและอาหารโดยภาครัฐยังเผชิญข้อจำกัดด้านการเงิน สมาคมผู้จัดหาอาหารภายใต้โครงการจัดซื้อที่มีการควบคุม (Controlled Food Suppliers Association) ระบุว่า รัฐบาลยังคงชำระเงินแก่สมาชิกประมาณ 250 ล้านเซตของกานา (GHS) หรือราว 21.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สำหรับการจัดส่งอาหารให้แก่โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในปีการศึกษา 2567/2568 หนี้ค้างชำระดังกล่าวทำให้ผู้จัดหาสินค้าประสบปัญหาในการชำระคืนเงินกู้ธนาคารและหนี้สินที่มีต่อเกษตรกร อีกทั้งยังก่อให้เกิดข้อกังวลเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของหน่วยงานภาครัฐในฐานะผู้ซื้อสินค้า

ความพยายามของกานาในการพึ่งพาตนเองด้านข้าวจึงไม่ได้ขึ้นอยู่กับการผลิตเท่านั้น แต่ยังจำเป็นต้องทำให้ข้าวที่ผลิตในประเทศสามารถแข่งขันได้ เสริมสร้างระบบกระจายสินค้า และสร้างหลักประกันให้เกษตรกรมีตลาดรองรับผลผลิตที่แน่นอนและได้รับชำระเงินตรงเวลา

ที่มา Oryza.com

สหรัฐอเมริกา

สหพันธ์ข้าวสหรัฐฯ (USA Rice) ระบุว่า USA Rice และ องค์การขบวนการรวมตัวของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอุตสาหกรรมข้าวฟิลิปปินส์ (Philippine Rice Industry Stakeholders Movement: PRISM) ได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding: MOU) ในสัปดาห์นี้ เพื่อเปิดโอกาสให้ข้าวจากสหรัฐฯ กลับมามีบทบาทในตลาดประเทศผู้นำเข้าข้าวรายใหญ่ที่สุดของโลกอย่างฟิลิปปินส์อีกครั้งในปี 2570 โดยการลงนามดังกล่าวจัดขึ้นนอกรอบการประชุม 2026 International World Rice Conference (IWRC) ซึ่งจัดโดย The Rice Trader และได้รับการประสานงานโดย Jeremy Zwinger สมาชิกสมาคมผู้ค้าข้าวของ USA Rice Merchants' Association

บันทึกความเข้าใจฉบับนี้กำหนดให้สมาชิก PRISM จัดซื้อข้าวจากสหรัฐฯ ในรูปแบบบรรจุกระสอบและ/หรือข้าวเทกองในปริมาณ 100,000 ตันต่อปี ตั้งแต่ปี 2570 เป็นต้นไป และเพิ่มปริมาณเป็น 200,000 ตันต่อปีในปี 2571 โดยคาดว่าสมาชิก PRISM จะจัดซื้อข้าวผ่านกระบวนการประกวดราคาแบบเปิด และการติดต่อซื้อขายโดยตรงกับบริษัทสมาชิกของ USA Rice

นาย Peter Bachmann ประธานและประธานเจ้าหน้าที่บริหารของ USA Rice กล่าวว่า ข้าวมีบทบาทสำคัญทางประวัติศาสตร์ในความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐฯ กับฟิลิปปินส์ ดังนั้น ผมจึงยินดีที่ได้ลงนามในข้อตกลงฉบับนี้ที่นี้ ซึ่งเป็นการยอมรับความสัมพันธ์ในอดีตและผลักดันอุตสาหกรรมของทั้งสองประเทศให้ก้าวหน้าต่อไป ข้อตกลงนี้ส่งเสริมให้ผู้ซื้อชาวฟิลิปปินส์พิจารณาแหล่งจัดหาข้าวอีกแห่งหนึ่งที่มีความน่าเชื่อถือและมีคุณภาพสูง เพื่อใช้ในการบริหารจัดการปริมาณสำรองข้าวของประเทศ ขณะเดียวกัน ข้อตกลงดังกล่าวอาจช่วยให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวและ

โรงสีข้าวของสหรัฐฯ กลับมาสามารถเข้าถึงตลาดที่สำคัญแห่งนี้ได้อีกครั้ง ในช่วงเวลาที่เรากำลังต้องการตลาดที่มี ศักยภาพอย่างเร่งด่วน

สหรัฐฯ เคยเป็นผู้จัดหาข้าวรายสำคัญให้แก่ฟิลิปปินส์ในช่วงปี 2542-2550 โดยดำเนินการค้าส่วนใหญ่ ร่วมกับสำนักงานอาหารแห่งชาติฟิลิปปินส์ (National Food Authority: NFA) นอกจากนี้ ผู้ส่งออกข้าวของสหรัฐฯ ยังเคยจัดส่งข้าวเพื่อสนับสนุนความมั่นคงทางอาหารของฟิลิปปินส์ในหลายช่วงเวลาระหว่างทศวรรษ 1960 ถึง ทศวรรษ 1980

กฎหมายการยกเลิกการควบคุมการนำเข้าข้าวและการจัดเก็บภาษีศุลกากรข้าวของฟิลิปปินส์ (Rice Tariffication Law) ซึ่งประกาศใช้ในปี 2562 ทำให้ข้าวจากสหรัฐฯ มีความเป็นไปได้ในเชิงพาณิชย์มากขึ้นในตลาด ฟิลิปปินส์ ขณะเดียวกัน ฟิลิปปินส์ยังขยายแหล่งจัดหาข้าวให้หลากหลายมากขึ้น เพื่อบริหารจัดการปริมาณสำรอง ข้าวเชิงยุทธศาสตร์ของประเทศ

นาง Rowena Del Rosario-Sadicon ผู้ร่วมก่อตั้ง PRISM กล่าวว่า เรายินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้ร่วมมือกับ อุตสาหกรรมข้าวของสหรัฐฯ เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้ากับฟิลิปปินส์ และแสวงหาแนวทางต่าง ๆ ที่ อุตสาหกรรมของทั้งสองฝ่ายจะสามารถทำงานร่วมกันได้ เรามองเห็นอนาคตที่ความสัมพันธ์ในอดีตและความ พยายามที่กำลังดำเนินอยู่ในปัจจุบันจะก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมากต่ออุตสาหกรรมข้าวของทั้งสองประเทศ

สหพันธ์ข้าวสหรัฐฯ (USA Rice) รายงานว่า USA Rice ได้เข้าร่วมงานแสดงสินค้า Saudi Food Show ครั้งที่ 4 ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 27-29 กันยายนที่ผ่านมา ซึ่งถือเป็นครั้งแรกพร้อมจัดแสดงสินค้าภายใต้คูหาของ สหรัฐฯ (USA Pavilion)

งานดังกล่าวมีผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมเข้าร่วมมากกว่า 28,000 คน และมีผู้จัดแสดงสินค้ามากกว่า 1,000 ราย จาก 95 ประเทศ นับเป็นหนึ่งในงานสำคัญด้านการจัดหาสินค้าอาหารและเครื่องดื่มของซาอุดีอาระเบีย ซึ่งเชื่อมโยงผู้ซื้อและผู้จำหน่ายในภาคธุรกิจค้าปลีก ค้าส่ง การจัดจำหน่าย การนำเข้าและส่งออก ตลอดจนธุรกิจ บริการอาหาร

Eszter Somogyi ผู้อำนวยการฝ่ายยุโรป ตะวันออกกลาง และแอฟริกาของ USA Rice ซึ่งประจำอยู่ที่ คูหาของ USA Rice กล่าวว่า ข้าวจากสหรัฐฯ วางจำหน่ายในตลาดซาอุดีอาระเบียมานานกว่า 40 ปีแล้ว โดยมีแบ รนด์ท้องถิ่นที่เป็นที่ยอมรับนำเสนอข้าวหนึ่งเมล็ดยาวและข้าวเมล็ดปานกลางจากสหรัฐฯ แก่ผู้บริโภคชาว ซาอุดีอาระเบีย ข้าวหนึ่งสีทองจากสหรัฐฯ ได้รับการยอมรับในด้านคุณภาพสูงและความสามารถในการดูดซับรสชาติ ขณะเดียวกันยังคงมีลักษณะร่วน ไม่เหนียวติดกัน

เธอกำลังเพิ่มเติมว่า เราได้จัดการประชุมกับคู่ค้าหลายรายที่มีความสัมพันธ์ทางการค้ากับเราอยู่แล้วใน ตลาดแห่งนี้ และให้ข้อมูลแก่ผู้เข้าชมงานที่สนใจเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดจำหน่ายข้าวทุกชนิดที่ปลูกในสหรัฐฯ

ทั้งนี้ ซาอุดีอาระเบียไม่มีการเพาะปลูกข้าวภายในประเทศ และต้องพึ่งพาการนำเข้าข้าวทั้งหมดสำหรับการ บริโภค โดยข้าวเป็นอาหารหลักที่ผู้บริโภคท้องถิ่นจำนวนมากรับประทานอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง ปริมาณการ บริโภคข้าวเฉลี่ยต่อหัวต่อปีของซาอุดีอาระเบียสูงกว่า 52 กิโลกรัม (115 ปอนด์)

ซาอุดีอาระเบียนำเข้าข้าวเฉลี่ยประมาณ 1.7 ล้านเมตริกตันต่อปี โดยส่วนใหญ่เป็นข้าวบาสมาดิจาก อินเดียและปากีสถาน ขณะที่สหรัฐฯ เป็นผู้จัดหาข้าวรายใหญ่อันดับ 3 ของประเทศ โดยซาอุดีอาระเบียเป็นตลาด ส่งออกข้าวของสหรัฐฯ ที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 6 โดยในปี 2568 สหรัฐฯ ส่งออกข้าวไปยังซาอุดีอาระเบียจำนวน

116,300 เมตริกตัน คิดเป็นมูลค่า 130 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 6 ทั้งในด้านมูลค่าและปริมาณเมื่อเทียบกับปี 2567

ความต้องการข้าวจากสหรัฐฯ ในตลาดซาอุดีอาระเบียยังคงทรงตัวตลอดปี 2569 แม้จะเผชิญกับต้นทุนการขนส่งที่อยู่ในระดับสูง ความเปลี่ยนแปลงด้านความมั่นคง และความท้าทายด้านโลจิสติกส์ในการขนส่งสินค้าไปยังภูมิภาคดังกล่าว

ระหว่างการจัดงาน USA Rice ได้รวบรวมข้อมูลผู้ซื้อที่สนใจและมีแนวโน้มเป็นคู่ค้าจากซาอุดีอาระเบีย ซีเรีย โอมาน กาตาร์ และประเทศอื่น ๆ อีกหลายประเทศ โดยจะส่งต่อข้อมูลดังกล่าวให้แก่สมาชิกเพื่อติดตามและสานต่อโอกาสทางการค้าในอนาคต

ที่มา Oryza.com

บราซิล

สำนักงานเลขาธิการการค้าต่างประเทศของบราซิล (SECEX) ซึ่งเป็นฐานข้อมูลสถิติการค้าระหว่างประเทศ รายงานข้อมูลการค้าข้าวของบราซิลในเดือนกันยายน 2569 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ปริมาณการนำเข้าและส่งออกข้าวใกล้เคียงกัน แต่มีองค์ประกอบของประเภทข้าวที่แตกต่างกัน โดยการส่งออกส่วนใหญ่เป็นข้าวหักและข้าวเปลือก ขณะที่การนำเข้าส่วนใหญ่เป็นข้าวสารและข้าวกล้อง

การส่งออกข้าวของบราซิลในเดือนกันยายน 2569 มีปริมาณรวม 105,258 ตัน ประกอบด้วย ข้าวเปลือก (Rough/Paddy Rice): 22,009 ตัน, ข้าวกล้อง (Brown Rice): 10 ตัน, ข้าวสาร (Milled Rice): 12,446 ตัน, ข้าวหัก (Broken Rice): 70,793 ตัน

ขณะที่การนำเข้า มีปริมาณรวม : 111,430 ตัน ประกอบด้วย ข้าวเปลือก (Rough/Paddy Rice): 2,961 ตัน, ข้าวกล้องหรือข้าวที่ผ่านการกะเทาะเปลือก (Brown/Husked Rice): 43,230 ตัน, ข้าวสาร (Milled Rice): 60,896 ตัน, ข้าวหัก (Broken Rice): 4,343 ตัน

สรุปดุลการค้าข้าวในเดือนกันยายน 2569 บราซิลส่งออกข้าวรวม 105,258 ตัน และนำเข้าข้าวรวม 111,430 ตัน ส่งผลให้มีการนำเข้าสุทธิ 6,172 ตัน ดังนั้น ในเดือนกันยายน 2569 บราซิลยังคงเป็นประเทศผู้นำเข้าข้าวสุทธิ

ที่มา Oryza.com